

LÄÄNE-VIRU MAAVALITSUS

LÄÄNE-VIRU MAAKONNAPLANEERINGU TEEMAPLANEERING

MAAKONNA SOTSIAALNE INFRASTRUKTUUR

2009-2015

Rakvere 2009

Sisukord

1	Kantide määratlemine ja tüpoloogia	- 8 -
2	Teenuste kättesaadavus	- 11 -
2.1	Esmatasandi teenused	- 11 -
2.2	Täiendavalt käsitletud teenused	- 11 -
2.3	Maakonnakesksed teenused	- 12 -
3	Probleemsete teenuste ja kantide määramise kriteeriumid	- 12 -
4	Probleemsed teenused	- 13 -
5	Probleemsed kandidid	- 14 -
5.1	Ääremaalised kandidid	- 14 -
5.2	Maalised kandidid	- 14 -
5.3	Saarelised kandidid	- 15 -
5.4	Ühistranspordi suhtes erandolukorras olevad kandidid	- 15 -
5.5	Linnalähedased kandidid	- 15 -
6	Keskuskandid/keskused	- 15 -
Joonis 2. Rahvastiku trendid aastani 2015		- 17 -
7	Teenuste kättesaadavuse parandamise meetmed maakonna kantides	- 18 -
7.1	Linnade lähieümbrus	- 18 -
7.1.1	Lepna kant	- 18 -
7.1.2	Tamsalu kant	- 18 -
7.1.3	Piira kant	- 19 -
7.2	Linnalähedased keskuskandidid	- 20 -
7.2.1	Sõmeru kant	- 20 -
7.2.2	Vinni-Pajusti kant	- 20 -
7.3	Linnalähedased kandidid	- 21 -
7.3.1	Hulja kant	- 21 -
7.3.2	Arkna kant	- 23 -
7.3.3	Karitsa kant	- 24 -
7.3.4	Veltsi kant	- 24 -
7.3.5	Karkuse kant	- 25 -
7.3.6	Saksi kant	- 25 -
7.3.7	Kunda kant	- 26 -
7.4	Maalised keskuskandidid	- 27 -
7.4.1	Haljala kant	- 27 -
7.4.2	Kadrina kant	- 29 -
7.4.3	Lehtse kant	- 29 -
7.4.4	Laekvere kant	- 30 -
7.4.5	Rakke kant	- 31 -
7.4.6	Ulvi kant	- 32 -
7.4.7	Võsu kant	- 32 -
7.4.8	Roela kant	- 34 -
7.4.9	Tudu kant	- 34 -
7.4.10	Viru-Nigula kant	- 35 -
7.4.11	Simuna kant	- 36 -
7.4.12	Väike-Maarja kant	- 36 -
7.5	Maalised kandidid	- 37 -
7.5.1	Uhtna kant	- 37 -
7.5.2	Aaspere kant	- 37 -

7.5.3	Essu kant	- 38 -
7.5.4	Loobu-Viitna kant	- 40 -
7.5.5	Vohnja kant	- 41 -
7.5.6	Muuga kant	- 41 -
7.5.7	Venevere kant	- 42 -
7.5.8	Lasila kant	- 43 -
7.5.9	Ubja kant	- 45 -
7.5.10	Porkuni kant	- 45 -
7.5.11	Vajangu kant	- 46 -
7.5.12	Jäneda kant	- 47 -
7.5.13	Käsmu kant	- 47 -
7.5.14	Palmse kant	- 48 -
7.5.15	Sagadi kant	- 49 -
7.5.16	Vergi kant	- 51 -
7.5.17	Kadila kant	- 51 -
7.5.18	Küti kant	- 52 -
7.5.19	Viru-Jaagupi kant	- 53 -
7.5.20	Kiltsi-Vao kant	- 53 -
7.5.21	Triigi kant	- 54 -
7.6	Ääremaa kandidid	- 56 -
7.6.1	Varangu kant	- 56 -
7.6.2	Kihlevere-Ama kant	- 57 -
7.6.3	Neeruti kant	- 58 -
7.6.4	Piibe kant	- 59 -
7.6.5	Salla kant	- 59 -
7.6.6	Viru-Kabala kant	- 60 -
7.6.7	Assamalla kant	- 62 -
7.6.8	Annikvere kant	- 63 -
7.6.9	Võhma kant	- 64 -
7.6.10	Karepa kant	- 65 -
7.6.11	Vihula kant	- 65 -
7.6.12	Malla kant	- 67 -
7.6.13	Käru kant	- 68 -
7.6.14	Pikevere kant	- 68 -
8	Üldised lahendusettepanekud	- 70 -
8.1	Ettepanekud probleemsetes kantides teenuste kättesaadavuse parendamiseks	- 70 -
8.2	Ettepanekud teenuste kättesaadavuse parendamiseks	- 70 -
9	Ettepanekud kohalike omavalitsuste haldusterritoriaalse koostöö osas.	- 73 -
10	Prioriteedid	- 73 -
11	Planeeringu elluviimine	- 74 -
12	Kasutatud allikad	- 75 -

Joonis 8. Perearsti teenuse kättesaadavus	- 50 -
Joonis 9. Seltsimaja (rahvamaja) kättesaadavus	- 55 -
Joonis 10. Postiteenuse kättesaadavus	- 61 -
Joonis 11. Esmatarbekaupade kättesaadavus	- 66 -

Lisad:

1. Lääne-Virumaa kandipassid
2. Rahvastiku suundumused
3. Rahvastiku kaardid

Sissejuhatus

Käesolev Lääne-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ on koostatud üleriigilise planeeringuga „Eesti 2010“ seatud eesmärkide elluviimiseks, tagamaks Lääne-Viru maakonna elanike põhivajaduste rahuldamise igapäevaste sotsiaalteenuste kättesaadavuse näol. Teemaplaneering täpsustab ja täiendab kehtivat maakonnaplaneeringut. Planeeringu konkreetne eesmärk on soovitude kujul otstarbekamate lahenduste leidmine teenuste kättesaadavuse tagamiseks erinevatele tüüpidele maakonna piirkondadele (edaspidi *kantidele*).

Ühiskond on pidevas muutumises ja arengus. Rahvastikusuundumuste prognoosi kohaselt on Lääne - Virumaa elanikkond vananemas, samuti toimub maa-piirkondades üsna arvestatav ränne tõmbekeskustesse. Maapiirkonnad on väikese rahvaarvuga, kes elavad üsna hõredalt asustatud maa-alal.

Sotsiaalne infrastruktuuri teenuste kättesaadavus peab inimesele olema vajadusel kättesaadav. Samas peab arvestama, et oluline osa rahvastikust (vanurid ja lapsed) on väheliikuvad. Nendele vajalikud teenused peavad paiknema kättesaadavas kohas. Teenuste geograafiline asukoht ei saa olla liiga kontsentreeritud, et teenuse tarbijatel ei kuluks teenuseni jõudmiseks vastuvõetamatult palju aega, samas ei saa teenust pakkuda kõikjal, sest iga objekti ehitamiseks ja käigushoidmiseks kulub kõikide maksumaksjate raha.

Antud teemaplaneering on mõeldud abistavaks vahendiks sotsiaalse infrastruktuuri teenuseid korraldavale riigi, kohaliku omavalitsuse ja kodanikuühendusele leidmaks kompromissi, kus üks või teine sotsiaalse infrastruktuuri objekt peaks asuma või kus ja kuidas antud teenused oleksid kättesaadavad väljaspool käsitletavaid kante. Lääne-Virumaa linnu: Kunda, Rakvere, Tamsalu ja Tapa, antud planeeringus kantidena ehk nende sotsiaalse infrastruktuuri olemust ning probleeme ei käsitleta, kuid küll kui sotsiaalsete teenuste kättesaadavuse kohtadena (keskustena).

Töö analüüsid, meetodika ja lahendid on mõeldud kasutamiseks ja vastavate käsitletud teemade edasiarendamiseks.

Teemaplaneeringu põhimeetodiks on teenuste kättesaadavuse käsitluse kohapealt sobivate territoriaalsete üksuste eristamine, käsitletavate teenuste kättesaadavusele hinnangu andmine eristatud üksuste lõikes ja vajaduse korral ettepanekute tegemine teenuste (parema) kättesaadavuse tagamiseks nende territoriaalsete üksuste lõikes.

Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ algatas Vabariigi Valitsus (Vabariigi Valitsuse 31.01.2005 korraldus nr 48). Teemaplaneeringu koostas Lääne- Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond ning kehtestab Lääne-Viru maavanem.

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 7 lõike 2 punkt 1 ja lõike 3 kohaselt on enne strateegilise keskkonnamõju hindamise algatamist vajalik hinnata strateegilise keskkonnamõju hindamise otstarbekust ja vajadust.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 35 lõikest 4 tulenevalt on keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkuse kohta esitanud oma seisukoha (kiri nr 10-4/7126 22.12.2006) Siseministerium, Keskkonnaministerium ja Sotsiaalministerium.

Teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ üldine eesmärk tuleneb üleriigilises planeeringus EESTI 2010 seatud eesmärgist tagada elanike põhivajaduste rahuldamine

sõltumata nende elukohast igapäevaste teenuste kättesaadavuse näol. Planeeringu konkreetseks eemärgiks on soovitude tegemine eri piirkondade teenuste kättesaadavuse tagamise otstarbekaimate viiside osas.

Teemaplaneeringu “Maakonna sotsiaalne infrastruktuur” elluviimisega ei kaasne tegevusi, mis muudaksid füüsilist keskkonda. Pigem on tegemist korralduslike meetmete kavandamisega sotsiaalse infrastruktuuri paremaks toimimiseks ning vajadusel olemasoleva infrastruktuuri ümberstruktureerimiseks. Planeeringu koostamise käigus hinnatakse mõju sotsiaalsele keskkonnale eelkõige läbi teenuste (tervishoid, haridus jne) kättesaadavuse ning nähakse ette meetmed teenuste kättesaadavuse parendamiseks. Seetõttu ei kaasne teemaplaneeringu elluviimisega olulist mõju keskkonnale “Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse” mõistes.

Planeeringuprotsessi lühikirjeldus

Teemaplaneeringu algatamine

Vabariigi Valitsuse 31.01.2005 korraldus nr 48, ülesanne maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu koostamiseks.

Planeeringu ettevalmistamine 2005-2006

Siseministeeriumi ja maavalitsuste koostöös teemaplaneeringu koostamiseks metoodika väljatöötamine.

Lääne-Viru Maavalitsuse, maakonna omavalitsuste ja ekspert Madis Kaldmäe koostööl maakonna jagamine kantideks.

Informatsiooni kogumine ja analüüs 2006-2007

Sotsiaalse infrastruktuuri taustinformatsiooni kogumine ja kaardistamine kantide lõikes.

Rahvastiku suundumuste analüüsi teostamine kantide põhiselt, tellimustöö ekspert Jaak Kliimaskilt.

Lääne-Viru Maakonna kandidüüpide määramine.

Kantide vaheliste teenindusalaste sidemete analüüsimine ja naaberkantide võrdlemine, sh maakonna piire ületavalt.

Probleemsete kantide määratlemine.

Lääne-Viru maakonnas teemaplaneeringu koostamiseks töögrupi moodustamine.

Planeeringulahenduste väljatöötamine 2008-2009

Lahendusvariantide analüüsimine eri tüüpi teenuste osas kantide tüpoloogiate ja kantide lõikes.

Jaanuar-oktoober 2008- planeeringulahenduste väljatöötamine.

Teemaplaneeringu seletuskirja, kaardi koostamine paberkandjal ja digitaalselt.

Detsember 2008 - märts 2009 teemaplaneeringu kooskõlastamine.

Teemaplaneeringu vastu võtmine 23. märtsil 2009 Lääne-Viru maavanema korraldusega nr 52.

Teemaplaneeringu avalikustamine

06.aprillist kuni 04. Maini toimus teemaplaneeringu avaliku väljapanek

Avalikud arutelud toimusid 20 mail Väike-Maarja alevikus, 21. Mail Võsu alevikus ja

27. mail Lääne-Viru Maavalitsuses.

Mõisted

Sotsiaalne infrastruktuur- teenuste kogum, mida antud teemaplaneeringu raames on kokkulepitult siseministeeriumi ja maavalitsuste vahel jaotatud kolmeks kategooriaks: esmatasandi teenused, täiendavalt käsitletud teenused ja maakonnakesksed teenused. Nende kategooriate ja teenuste lahti kirjutus asub leheküljel 10.

Kant- sotsiaalne ja kultuuriline asustuse algkooslus, millel on ühine „meie-tunne“. Ala, mida asustab konkreetne kogukond ja mis on neile „oma“. Moodustub enamasti mitmest asulast. Kandi moodustavad kas keskus ja selle ümber koondunud asulad või asulate rühm ilma olulise keskuseta.

Kogukond- inimgrupp, kes asustab kindlat territooriumi ja mille piires on välja kujunenud kindlad tavaõiguslikud seosed. Kogukonda hoiavad koos ajalugu, sugulussidemed, sarnased huvid, väärtushinnangud, elulaad.

Kantide stabiilsus võimaldab teha pikemaajalisi plaane.

Lastehoid- teenuse nimetuse all käsitletakse nii lastesõimede, lasteaedade kui ka litsentseeritud lapsehoidjate poolt pakutavat lapsehoiuteenust.

Seltsimaja e kogukonnakeskus- on kogukonna kokkusaamise koht, ühistegevuse eesmärgil. Lisaks seltsielu korraldamisele, on oluliseks eesmärgiks ka külaelu arendamine. Puudub palgaline tegevjuht. Seltsimaja võib asuda raamatukogu, muuseumi, alg- või põhikooli ning lasteaia hoones. Seltsimaja haldajaks on üldjuhul mittetulundusühing ning toimib kogukonna omaalgatuslikul põhimõttel.

Rahvamaja- kultuuriasutus, mis omab palgalist juhti, kes koordineerib majas tegutsevate ringide tööd ning teeb koostööd lähipiirkonnas asuvate seltsimajadega. Olemas on minimaalsed võimalused kultuuriteenuse tarbimiseks. Olemas on lava ja saal, istekohtadega 100-200, üldjuhul puudub statsionaarne valgus- ja helitehnika. Tegevuse mõju hõlmab peamiselt ühte omavalitsusüksust.

Kultuurikeskus- on suuremas omavalitsuses või maakonnakeskuses tegutsev kultuuriasutus, kus on loodud head võimalused kultuuriteenuse tarbimiseks. Lisaks elanikkonna harrastusliku tegevuse korraldusele on olemas võimalus sisse tuua kutselist kultuuri. Kultuurikeskuse personal koosneb juhatajast, kunstilisest juhust ja abipersonalist. Olemas on lava, eesriie, statsionaarsed tehnilised seadmed, saalis üle 200 istekoha, omab sageli mitut saali või prooviruume. Tegevuse mõju hõlmab mitut omavalitsusüksust.

Päevakeskus eakatele ja puuetega inimestele- päevase tegevuse tagatus kahele sihtgrupile: eakatele ja puuetega inimestele.

Korraldatud transport - tähendab avalikke riigi- ja omavalitsuste koostöös kõigile sihtgruppidele korraldatavaid avalikke bussiliine. Minimaalne sagedus on edasi-tagasi ühenduste arv päevas.

Koondkaart

Lääne-Virumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur 2009-2015“ käigus on koostatud koondkaart mõõtkavas 1:100 000. Planeeringu koondkaardil fikseeriti sotsiaalse infrastruktuuri optimaalsed lahendusvariandid ehk meetmed probleemsete teenuste kättesaadavuse tagamiseks. Ühtlasi annab koondkaart kandi põhiselt ülevaate kõikidest sotsiaalse infrastruktuuri objektidest, mis peavad olema tagatud, et konkreetne kant püsiks elujõulisena ka tulevikus.

Lisaks sellele kajastab koondkaart ka ühistranspordi lahendust ning annab ülevaate tõmbekeskustest ja erandolukorras olevatest kantidest. Kaardil on tähistatud noolega suunad, kust kandist tarbitakse neid sotsiaalseid teenuseid, mis oma kandis puuduvad.

Kaardil on kajastatud ka naabermaakondade lähimate kantide sotsiaalsete teenuste olukorda, sest mitmed kandidid tarbivad teatud sotsiaalseid teenuseid naabermaakonna kantidest.

1 Kantide määratlemine ja tüpoloogia

Kandi mõiste täpsem seletus on toodud eespool (vt töös kasutust leidnud mõisted, eelmisel leheküljel).

Lääne-Virumaal on töökäigus ette valmistatud eksperdi, maavalitsuse ja omavalitsuste koostöös 59 kanti. Need on alad, mis on territoriaalse üksusena maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu koostamise aluseks võetud.

Kantide kujunemisel tegid mitmed omavalitsused ettepanekuid kantide territooriumist väiksemate alade kohta, mis omavad täna kohati ehk tugevamat kogukondlikku meie-tunnetust, neid alasid on töös arvesse võetud alamkantidena. Vajadusel saab alamkante kasutada lahenduste pakkumisel kui on otstarbekas käsitleda asustusüksuse ja kandi vahepealset tugevat kogukonna tunnetust omavat piirkonda.

Kandid on enamasti moodustunud mitmest asustusüksusest, erandjuhtudel vaid ühest (Käsmu). Teemaplaneeringuga ei käsitleta Lääne-Virumaa nelja linnalise piirkonna: Rakvere, Kunda, Tapa ja Tamsalu sotsiaalse infrastruktuuri teenuste kättesaadavust. Analüüsis on kasutatud nendes linnades paiknevate teenindusasutuste rolli ümbruskonna kantide teenindus vajaduste rahuldamisel.

Kandi moodustavad keskus ja selle ümber koondunud külad või asustusüksuste rühm ilma olulise keskusega.

Kantide jaotuse määramise aluseks on mitmed erinevad tegurid: looduslikud piirid - maastikumustrid, vahemaad, ajaloolised ja kultuurilised seosed, identiteet, erinevad piirid läbi aegade (külad, alevikud, kollektiivmajandid, vallad ja külanõukogud). Kandipiirid on planeeringukaardil määratletud sotsiaalse infrastruktuuri planeeringu protsessi läbiviimise töövahendina ja neid käesoleva planeeringuga ei kehtestata.

Kantide tüpoloogia tuleneb J. Kliimaski koostatud meetodikast (sulgudes on antud kandidtüübi lühend):

1. linnade lähiümbrus (LÜ)
2. linnalähedased keskuskandidid (LKK)
3. linnalähedased kandidid (LK)
4. maalised keskuskandidid (MKK)
5. maalised kandidid (MK)
6. ääremaa kandidid(ÄK).

Lääne-Virumaal on määratletud kõiki tüüpe kante. Tabelis nr 1 on ära toodud kantide jagunemine meetodika põhiselt tüüpidesse ning joonisel nr 1 on kujutatud kandidipiire arvestav kantide tüpoloogia.

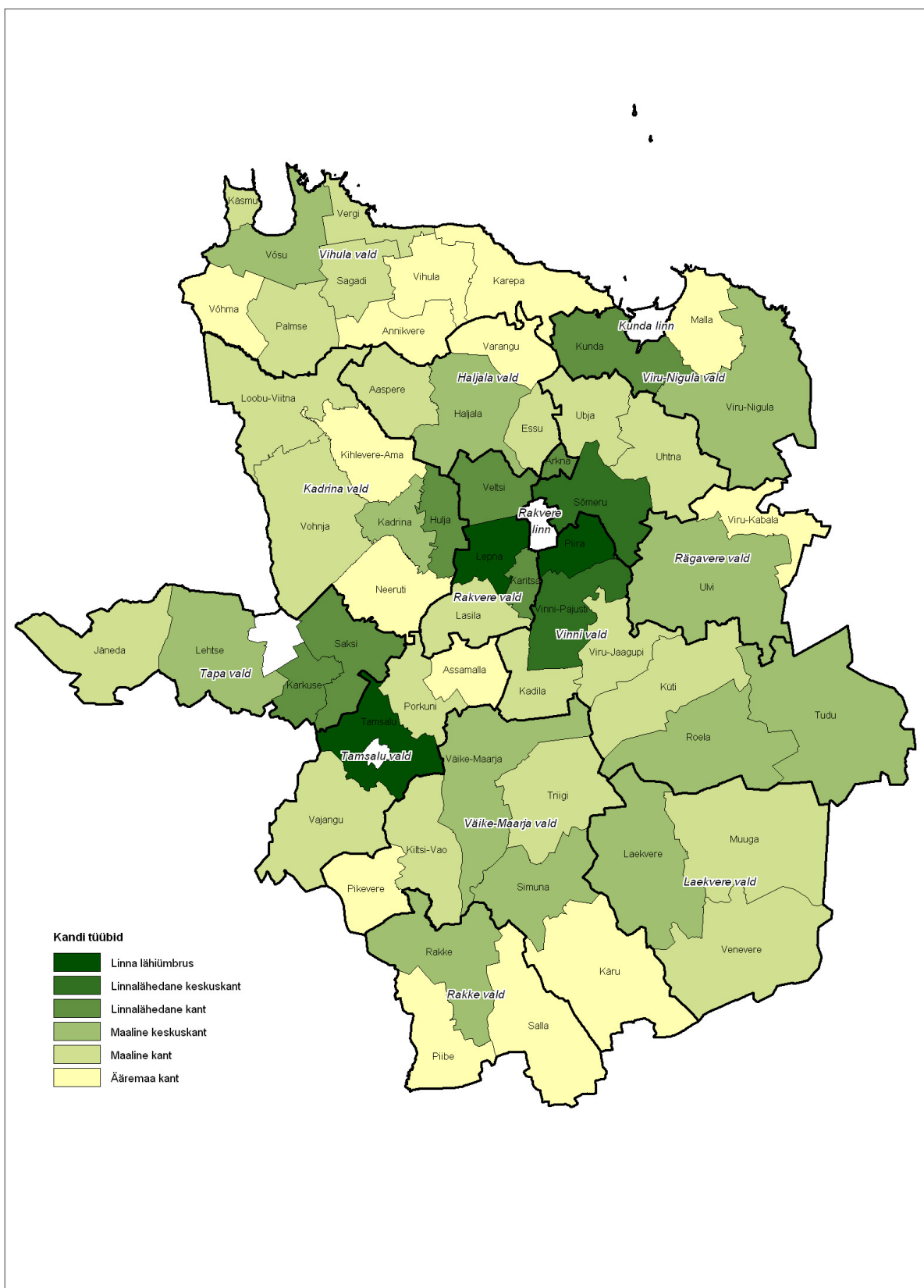
Tabel nr 1

Jrk Nr	Kandi tüüp	Kantide arv MKs	Kandi nimi
1	Linnade lähiümbrus	3	Piira, Lepna, Tamsalu
2	Linnalähedased keskuskandidid	2	Sõmeru, Vinni-Pajusti
3	Linnalähedased kandidid	7	Kunda, Arkna, Veltsi, Hulja, Karitsa, Saksi, Karkuse
4	Maalised keskuskandidid	12	Võsu, Haljala, Viru-Nigula, Lehtse, Kadrina, Ulvi, Tudu, Roela, Väike-Maarja, Laekvere, Simuna, Rakke

5	Maalised kandidid	21	Käsmu, Vergi, Sagadi, Palmse, Loobu-Viitna, Aaspere, Essu, Ubja, Vohnja, Lasila, Viru-Jaagupi, Jäneda, Porkuni, Kadila, Küti, Vajangu, Kiltsi-Vao, Triigi, Muuga, Venevere, Uhtna
6	Ääremaa kandidid	14	Vihula, Karepa, Malla, Võhma, Annikvere, Varangu, Kihlevere-Ama, Viru-Kabala, Neeruti, Assamalla, Pikevere, Piibe, Salla, Käru

Kantide tüpoloogia põhineb järgmistel kriteeriumitel:

- asend linnaregioonide suhtes ja kohalikus asustussüsteemis,
- demograafilised iseloomulikud tunnused
- majanduslikud iseloomulikud tunnused
- jms iseloomulikud tunnused.

Joonis 1. Lääne-Virumaa kandi tüübid

2 Teenuste kättesaadavus

2.1 Esmatasandi teenused

Metoodika koostamise käigus määratleti 10 esmatasandi teenust, mis on loetletud tabelis nr 1. Nimetatud teenuste kättesaadavuse tagatuse hindamiseks on teostatud 2006. aastal Lääne-Virumaa omavalitsustes küsitlus. Igale teenusele vastab kindel sihtrühm tarbijaid, demograafilises mõttes mingi vanusrühm.

Tabel nr 1

Teenus	Sihtrühm
Lastehoold	2- 6 aastased
Algharidus	7-9 aastased
Põhiharidus	13-15 aastased; 7-15 aastased
Üldkeskharidus	16- 18 aastased
Perearsti teenus	Kogu rahvastik
Ravimimüük	Kogu rahvastik
Seltsimaja (kogukonnakeskus)	Kogu rahvastik
Esmatarbekaubad	Kogu rahvastik
Postiteenus	Kogu rahvastik
Ühistransport (maakonna- ja vallakeskusega)	Kogu rahvastik

2.2 Täiendavalt käsitletud teenused

Tabelis nr 2 on loetletud teenused, mis käesoleva teemaplaneeringu metoodika alusel ei kuulu esmatasandi teenuste hulka, kuid nende käsitlemine teemaplaneeringus on osutunud oluliseks maakondade planeerijate ja metoodika koostajate arutelude tulemusena. Kohalikes omavalitsustes läbiviidud küsitlustulemused hõlmasid ka neid teenuseid.

Tabel nr 2

Teenus	Sihtrühm
Päevakeskuse teenus vanuritele ja puuetega inimestele	65+ elanikkond ja puudega inimesed
Raamatukoguteenus	Kogu rahvastik
Avalik internet	Kogu rahvastik
Rahvamaja	Kogu rahvastik
Kultuurikeskus	Kogu rahvastik
Spordiväljak	Kogu rahvastik
Staadion	Kogu rahvastik
Spordisaal/võimla	Kogu rahvastik
Pangateenus (sularahaautomaat/pangakontor)	Kogu rahvastik
Vallavalitsuses pakutavad teenused	Kogu rahvastik

Kui tegutsevad aktiivselt seltsingud, noortetoad, seltsimajad, kandis on olemas spordi või kultuuriliste ürituste organiseerija/aktivist, ei ole eraldi neid teenuseid vaja asja iseenese pärast, sest ühe või teise objekti olemasolu ei loo veel sisu ja vormi. Kus inimesed maakonnas ühte või teist täiendavalt käsitletud teenust on soovinud, on see ka tekkinud või lähiajal tekkimas.

2.3 Maakonnakesksed teenused

Tabelis nr 3 on loetletud teenused, mida võib käsitleda sotsiaalsete teenustena, kuid mille kas sihtgrupi spetsiifika, sihtgrupi suurus ja asukoht, teenuse korraldamine ja juhtimine tingib selle, et nimetatavate teenuste pidev tagatus kandi tasandil pole kas vajalik või saavutatav. Antud planeeringus alljärgnevaid teenuseid esmatasandi ja täiendavate teenuste tasemel ei käsitleta, kuid samas on vajadus planeeringu kaudu neile tähelepanu osutada kui iga kandi elukvaliteeti ja turvalisust täiendavatele teenustele. Ka nende teenuste puhul on väga oluliseks aspektiks kättesaadavus ja turvalisust tagavate teenuste puhul ka operatiivsus.

Tabel nr 3

Teenus	Sihtrühm
Erivajadustega laste põhiharidus	7-15 aastased
üldhoolekande teenus	kogu elanikkond
erihooletuste teenus	kuni 63.eluaastased erihooletust vajavad
laste hoolekande teenus	1–18 aastased
Kiirabi	kogu elanikkond
Politsei/ kodukaitse/ abipolitseinikud	kogu elanikkond
Päästeamet	kogu elanikkond
Kutseharidus	16-18 aastased
Huviharidus	kogu elanikkond
Täiskasvanute ümber-/täiendõpe	18 kuni... aastased

3 Probleemsete teenuste ja kantide määramise kriteeriumid

Teemaplaneeringuga püütakse luua kõiki Eesti piirkondi võimalikult võrdselt käsitlev alus lähtudes objektiivsetest ja võrreldavatest kriteeriumitest. Tabelis nr 4 on loetletud teenuste kättesaadavuse mõttes probleemsete kantide määramise kriteeriumid, mis on ministeeriumite ja maavalitsuste vahelistel tasanditel kokku lepitud.

Tabel nr 4

Teenus	Kriteerium 1	Kriteerium 2
Lastehoid	asukoht kuni 20min ühistranspordiga	Laste arv rühmas vähemalt 5*
Algharidus	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	Õpilaste arv klassis vähemalt 5*
Põhiharidus	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	Õpilaste arv klassis vähemalt 10*
Üldkeskharidus	asukoht kuni 45min ühistranspordiga	Õpilaste arv klassis vähemalt 20*
Perearsti vastuvõtupunkt	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	Elanike arv teeninduspiirkonnas vähemalt 1500*
Ravimimüük	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	
Päevakeskuse teenused	vastavalt nõudlusele	
Raamatukogu	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	
Avalik internetipunkt	Olemas igas kandis	
Seltsimaja	Olemas igas kandis (kuni 5km)	
Rahvamaja	Olemas igas vallas (kuni	

	15 km)	
Kultuurikeskus	asukoht kuni 1 tund ühistranspordiga	
Spordiväljak	Olemas igas kandis	
Spordisaal/võimla	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	
Staadion	olemas igas maakonnas	
Esmatarbekaubad	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	
Postiteenus	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	
Ühistranspordi ühendus maakonnakeskusega	2 korda edasi-tagasi otstarbeka intervalliga	
Pangateenus	asukoht kuni 30min ühistranspordiga	

Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga loetakse probleemseks need teenused, mille probleemsus selgus omavalitsustes läbiviidud intervjuude käigus või mille kättesaadavus ei mahu soovitud kriteeriumi raamesse.

4 Probleemsed teenused

Probleemseid teenuseid käsitletakse eelkõige kui potentsiaalseid problemaatilisi, mis käesoleva aja suundumustest lähtuvalt eelkõige maakonna kantide elukvaliteeti ja turvalisust võivad (negatiivselt) mõjutada:

1) **ühistransport** – ühistranspordi ehk antud kontekstis korraldatud transpordi ühendus on teenus, mis on kõige olulisem vahend sotsiaalsete teenuste tagamiseks igas kandis. Lääne-Virumaal on planeeringu koostamise algperioodil ühistranspordi probleemsus väljendunud eelkõige olemasoleva liinivõrgu (teatud kantide) bussiühenduste liiga pikkades intervallides või väljumiste puudumistes mitte tippaegadel, mis raskendab aga näiteks kultuuri- ja sporditeenuste kasutamist. Hetke suundumused (riiklike toetusvahendite ebapiisavus; veohinda mõjutavate komponentide tõus; vähenev kasutajate arv) aga viivad olukorrani, kus ka olemasolevat riiklikult toetatavat liinivõrku on keeruline säilitada, rääkimata selle tihendamisest ja laiendamisest ning samuti ühenduste hõrenemine ehk halvenemine panevad suure löögi alla sotsiaalsete teenuste kättesaadavuse kantides, kus nende olemasolu tagamine kandiseseselt pole mõttekas.

2) **esmatarbekaubad, ravimüük** – kaks esmatasandi teenust, mis sõltuvad eelkõige klientide arvust. Ravimimüük on lisaks ka seadustega reglementeeritud, mis piirab ravimimüügi teenuse pakkumise paindlikkust. Kliendibaasi nõrkus ja vähenemine paratamatult vähendab esmatarbekaupade ja ravimite kättesaadavust statsionaarsetes tegevuskohtades.

3) **postiteenus** – postkontorid/postipunktid on olnud peale universaalse postiteenuse pakkumise koha piirkondades/kantides ka teatud määral esmatarbekaupade, pangateenuse pakkumise, aga ka sotsiaalse suhtlemise (kogukonna keskuse) kohtadena. Riigile kuuluva, kuid majanduslikult isetasuvusele rajatud võrgustiku hõrenemine ei tähenda mitte ainult postside teenuste kättesaadavuse muutust (tihtipeale kaugenemist), vaid ka postkontoriga rohkem-vähem seotud teenuste kättesaadavuse kaugemist.

4) **turvalisuse teenus** – turvalisuse teenus hõlmab antud kontekstis kiirabi, politsei ja päästeteenuseid. Turvalisuse teenuse antud peatükis käsitlemine ei tähenda antud teenuste problemaatilisust antud ajamomendil Lääne-Viru maakonnas, vaid pigem tähelepanu osutamist, et suundumuste juures, kus turvalisuse teenuse ametkondlik struktuur tsentraliseerub (ka majandusliku ökonoomsuse põhjendusel) ja oluliselt kohalike, kodanikualgatusele põhinevaid võrgustikke ei arendata võib tähendada ka ajaliselt väga väikesed nihked turvalisuse teenuse

kättesaadavusel väga olulist nihet kogu piirkonna/kandi elukvaliteedis ja mida ei kompenseeri ka teiste mitmesuguste sotsiaalsete teenuste olemasolu kohapeal või hea kättesaadavus.

5) **huviharidus ja -tegevus** – huviharidus ja -tegevus (eelkõige lastele ja noortele suunatud) on sotsiaalne teenus, mille kättesaadavuse vahe keskustes ja ääremaistes kantide üha suureneb ja optimeeruv (ehk hõrenev) ühistranspordivõrk võib muuta ääremaistes kantides elavatel lastel ja noortel peale kooliaega toimuva huvihariduse omandamise ning huvitegevusest osa võtmise võimatuks.

Probleemitute teenustena nende valdavuse kohapealt tuleb nimetada **raamatukoguteenust** ning ka **internetiteenus** vaadeldes tema tehnilist kättesaadavust. Probleme pole ka kättesaadavuse aspektist **rahvamajadega**, mis on olemas igas vallas. Normaalmõõtmistes **staadion** on maakonnatasandil (Rakvere linn) olemas, mis ei tähenda küll vajaduse puudumist olemasolevate teiste staadionite (Tapa, Väike-Maarja) kaasajastamise osas.

Oma mõjukuselt (suurema mõjuga kui üks omavalitsus) võiks Lääne-Virumaal käsitleda **kultuurikeskuse**na Rakvere Teatrit. Samas spetsiifilise kultuuriasutusega ei paku ta tehnilisi tingimusi kogu kultuuriürituste spektri (eelkõige kontserttegevus) pakkujana, mida osaliselt kompenseerib Rakvere Spordikeskus. Kuigi Tallinn ja Jõhvi oma kultuuriinfrastruktuuriga on valdavalt kaugemal kui 1 tunnise ühistranspordi kättesaadavusega, siis eespool kirjeldatud kokku võtteks ei saa pidada kultuurikeskuse teenust Lääne-Virumaal probleemseks, kuigi perspektiivis oleks vajadus kujundada maakondlik kultuurikeskus Rakvere linnas paiknevate ja siia kavandatavate kultuuriasutuste võrgustiku baasil: Rakvere Teater (ja kavandatav kinomaja), spordikompleks, näitusemajad/muuseumid ja kunstigaleriid, samuti kaasaegsete tingimustele vastav ja optimaalne kontserttegevuse koht.

5 Probleemsed kandidid

Teemaplaneeringu meetoodika kohaselt on probleemsetena käsitletavat need kandidid, millede puhul :

- on täheldatud selged vajakajäämised teenuste kättesaadavuse osas,
- rahvastikusuundumused võivad põhjustada muutusi teenindusobjektide paigutuses ja seega ka teenuste kättesaadavuse osas.

5.1 Ääremaalsed kandidid

Vihula, Karepa, Malla, Võhma, Annikvere, Varangu, Kihlevere-Ama, Viru-Kabala, Neeruti, Assamalla, Pikevere, Piibe, Salla, Kärü - kandidid , mida juba pikaajalise suundumusena on aastakümneid iseloomustanud ääremaastumine : pidevalt vähenev elanike arv, praktiliselt puuduvad töökohad ja sotsiaalse infrastruktuuri objektid, hõredad ühendusvõimalused. Olulisi , drastilisi muutusi elanike arvukuses ega ka ettevõtluskeskkonnas pole ette näha, mis tähendab ka seda sotsiaal- majanduslikku baasi kohapealse tugeva sotsiaalse infrastruktuuri rajamiseks ei ole.

5.2 Maalised kandidid

Käsmu, Vergi, Sagadi, Palmse, Loobu-Viitna, Aaspere, Essu, Ubja, Vohnja, Lasila, Viru-Jaagupi, Jäneda, Porkuni, Kadila, Küti, Vajangu, Kilti-Vao, Triigi, Muuga, Venevere - kandidid , millele on samuti iseloomulikud negatiivsed rahvastikusuundumused ning majandusliku ja sotsiaalse baasi nõrgenemine. Eelkõige on aga need muudatused seotud lähimineviku ehk 90-ndate aasta sotsiaal-majandusliku olukorra muudatustega Eesti ühiskonnas. Seega on need muutused olnud teravamad ja kiiremad võrreldes ääremaiste kantidega, muutuste erisused maaliste kantides omavahel võivad olla suhtelised suured, aga kuna muutustele eelnev

sotsiaalmajanduslik baas oli tugevam kui ääremaistes piirkondades, siis sotsiaalse infrastruktuuri objektide ja ettevõtluskeskkonna säilimine on olnud suurem. Tuleviku suundumused tõenäoliselt olulisi positiivseid murranguid ei luba eeldada, samas säilinud tugevam infrastruktuur ja ka kogukond võimaldab (sõltuvalt kandist) paremini olemasolevaid sotsiaalseid teenuseid kohapeal säilitada.

5.3 Saarelised kandidid

Saareliste kantide alla kuuluvad Tudu ja Karepa.

Tegemist on maismaasaareliste kantidega, mis eelkõige geograafilise asukoha ning maastikulise liigestatuse tõttu, millega tavapäraselt kaasneb suur territoorium ja hõre asustus, on isoleeritud lähematest keskustest. Isoleeritus tähendab ka ajaliselt ning sageduselt halvemaid transpordiühendusi. Isoleeritus on kaasa toonud reeglina ka negatiivsed suundumused rahvastikuprotsessides kui ka ettevõtluskeskkonna arengus.

5.4 Ühistranspordi suhtes erandolukorras olevad kandidid

Ühistranspordi teenuse kättesaadavus on halb järgmistes kantides:

Karkuse kant, Käru kant, Kihlevere-Ama kant, Piibe kant, Salla kant, Jäneda kant, Lehtse kant, Essu kant, Kadila, Karepa kant, Vohnja kant, Tudu kant, Kunda kant.

- Puuduvad maakondlikud bussiliinid - Karkuse kant.
- Puudub otseühendus maakonnakeskusega - Kihlevere-Ama, Piibe kant, Salla kant, Jäneda kant, Lehtse kant, Käru kant.
- Jäneda kandist ja Lehtse kandist on ühendus maakonnakeskusega raudteeühenduse kaudu. Maakonnakeskusesse saab ainult õhtusel ajal.
- Puudub otseühendus vallakeskusega- Käru kant, Essu kant, Kadila kant, Karepa kant, Kunda kant.
- Ei mahu kriteeriumi piiresse, kuna puudub ühendus maakonnakeskusega 2 korda päevas edasi tagasi- Varangu kant 3x nädalas, Karepa kant 3x nädalas, Vohnja kant 1xpäevas, Vergi kant 1x päevas maakonnakeskusega.

5.5 Linnalähedased kandidid

Kunda, Arkna, Veltsi, Hulja, Karitsa, Saksi, Karkuse - suuremate keskuste lähedased kandidid, mida reeglina iseloomustavad säilinud ja isegi kasvav atraktiivsus elukohana, kuid töökohtade ja ka teenuste tarbimise koondumine lähimasse linna; teenuse tarbimine töökoha lähedal võib tähendada kandisest olmeteenuste (esmatarbekauplused, apteegid, pangateenus jne) säilitamise keerukust, mis omakorda paneb raskesse olukorda need kandi elanikud, kelle töökoht on nimetatud kandis või kes on vähem mobiilsemad (vanurid). Linnalähedased kandidid, kus traditsiooniliselt on puudunud tugev sotsiaalne või majanduslik keskus on reeglina oma lähedase linnaga kas väga hõredalt ühistranspordiga ühendatud või puudub korraldatud ühendus üldse, mis omakorda seab kandi elanikud, kellel on piiratud võimalused oma mobiilisuse tagamiseks, tingimustesse, kus on vaatamata vahemaalisele lähedusele sotsiaalseid teenuseid lähilinnast ikkagi keeruline tarbida.

6 Keskuskandid/keskused

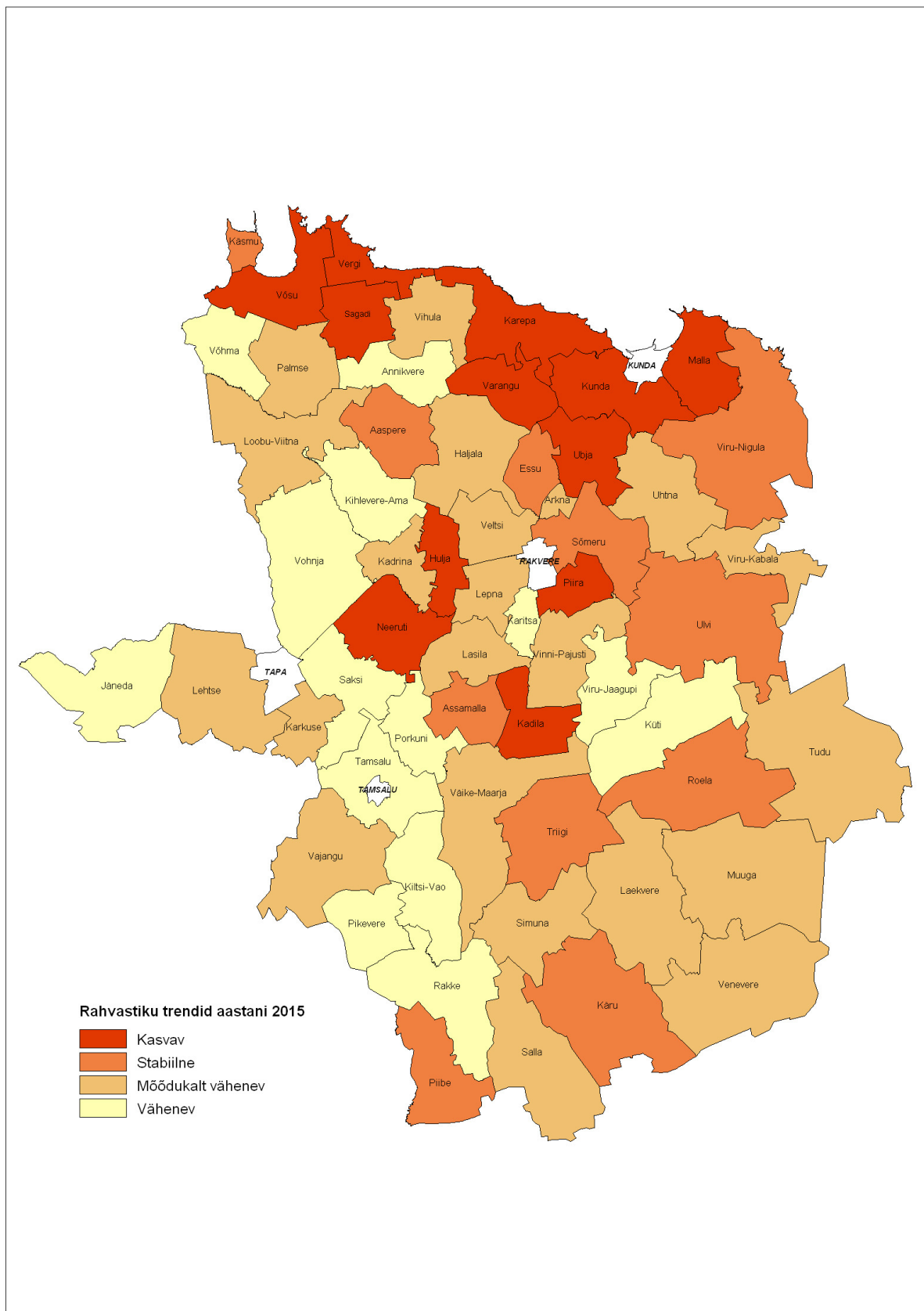
Keskusasulad on enamasti ajalooliselt välja kujunenud asulad, kuhu on koondunud enamus igapäevastest teenustest. Keskusasulateks on vallakeskused ja linnad. Keskusasulad on teeninduskeskuseks teistele kantidele. Teemaplaneeringuga on määratud 16 keskusasulat, kus on peavad olema tagatud (lubatud erisustega) planeeringus käsitletud esmatasandi teenused.

Keskused, tagamaaga üle 2 kandi:

- **Võsu alevik**
Tagamaa – Võsu kant, Käsmu kant, Võhma kant, Palmse kant, Sagadi kant, Vergi kant.
- **Kadrina alevik**
Tagamaa – Kadrina kant, Vohnja kant, Loobu-Viitna kant, Kihlevere-Ama kant, Hulja kant, Neeruti kant.
- **Haljala alevik**
Tagamaa – Haljala kant, Aaspere kant, Annikvere kant, Varangu kant, Vihula kant, Essu kant.
- **Vinni-Pajusti alevik**
Tagamaa – Vinni-Pajusti kant, Viru-Jaagupi kant, Kadila kant.
- **Tamsalu linn**
Tagamaa – Tamsalu kant, Vajangu kant, Porkuni kant.
- **Väike-Maarja alevik**
Tagamaa – Väike-Maarja kant, Pikevere kant, Kiltsi-Vao kant, Simuna kant, Triigi kant, Kärü kant.
- **Laekvere alevik**
Tagamaa – Laekvere kant, Muuga kant, Venevere kant.
- **Rakke alevik**
Tagamaa – Rakke kant, Salla kant, Piibe kant.
- **Roela alevik**
Tagamaa – Roela kant, Küti kant.
- **Ulvi küla**
Tagamaa – Ulvi kant, Viru-Kabala kant
- **Kunda linn**
Tagamaa - Karepa kant, Malla kant, Kunda kant
- **Tapa linn**
Tagamaa - Jäneda kant, Lehtse kant, Karkuse kant, Saksi kant.
- **Rakvere linn**
Tagamaa - Veltsi kant, Arkna kant, Piira kant, Sõmeru kant, Karitsa kant, Lepna kant, Lasila kant, Assamalla kant.
- **Sõmeru alevik**
Tagamaa - Sõmeru kant, Ubja kant, Uhtna kant.

Keskused, mis teenindavad ainult ühte kanti

- **Tudu alevik**
Tagamaa - Tudu kant
- **Viru-Nigula alevik**
Tagamaa - Viru-Nigula kant

Joonis 2. Rahvastiku trendid aastani 2015

7 Teenuste kättesaadavuse parandamise meetmed maakonna kantides

7.1 Linnade lähiümbrus

Neid kante iseloomustab alljärgnev:

- Külgnevad enamasti vahetult linnapiiriga. Neid võib mõnikord pidada ka linna loomulikuks laienduseks.
- Elanikud käivad valdavalt tööl ja teenuseid tarbimas linnades, isegi kui teenused on oma vallas olemas.
- Elanike arv on viimastel aastatel püsinud vähemalt stabiilne, suuremate linnade lähistel ka (uuselamurajoonide näol) hüppeliselt kasvanud.
- Kuna linnades on olemas enamik igapäevastest teenustest ja linnade kättesaadavus on (transpordi osas) hea, puuduvad ka põhimõtteliselt probleemid teenuse kättesaadavuse osas. Olulisemaks teemaks on suuremate uuselamurajoonide puhul lastehoid.
- Sageli pole neid kante õige üldse kantidena käsitleda, kuna nad ei moodusta tervikut või kui, siis pigem koos linnadega. Teisalt pole otstarbekas neid asustusüksusi administratiivses mõttes jätta „valgeteks laikudeks“ kaardil kuna analüüside käigus võib ilmneda vajadus mõnede lahenduste väljatöötamiseks ka seda tüüpi kantide kohta.

7.1.1 Lepna kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Lepna alevik, Tobia, Taaravainu, Kõrgemäe, Eesküla, Mädaapea Rakvere valla linna lähiümbruse kant keskusega Lepna alevikus.

Rahvaarv 2000.a 838 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 815 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 691 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ebapiisav ühenduste arv maakonna, ühtlasi vallakeskusega: tööpäevadel edasi-tagasi 5. korral, sh ühel korral hommikul enne kella 8:00.

Lastehoid - teenus puudub kandis, lähimad lasteaiad asuvad Rakvere linna ja Karitsa kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Spordiväljak – halb seisukord

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas. Korraldada Rakvere linna ja lähiümbruse ühisliinide osana. Kavandada kergliiklustee marsruudil Lepna - Rakvere.

Lastehoid - Leida võimalus laste hoiurühma avamiseks Lepna Noortekeskuse juurde või tagada teenus Rakvere linnast.

Spordiväljak – realiseerida valla arengukava järgne investeering.

Vajalik tihedam haldusterritoriaalne koostöö Rakvere linna ja Rakvere valla vahel.

7.1.2 Tamsalu kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Säase, Uudeküla, Alupere, Naistevälja, Kaeva, Loksa, Savalduma, Araski, Sauvälja, Metskaevu, Põdrangu.

Tamsalu valla linna lähiümbruse kant keskusega Säase alevikus.

Rahvaarv 2000.a 900 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 799 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 580 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - lähedusega linnale (Tamsalu) osal kandist puuduvad bussipeatused ja –liinid, probleemid Tamsalu bussi- ja raudteejaama saamisega.

Pangateenus - puudub kohapeal pangakontor ja sularahaautomaat. Lähim võimalus pangateenuseid tarbida on Tamsalu linnas.

Üldhoolekanne - kohtade ebapiisavus.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Ühistransport - kandi suuremate keskuste (Sääse, Uudeküla jne) kavandada ja rajada kergliiklusteed; kohalike, sh õpilasliinide marsruutide kujundamisel arvestada kandi kaugemate osade elanike võimalusi saada Tamsalu bussi- ja raudteejaama.

Korraldatud transport (üle Tamsalu linna) maakonnakeskusega: minimaalne sagedus 6 x päevas. Säilitada ühendus Tamsalu ja Väike-Maarja vahel minimaalse sagedusega 6 x päevas .

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Tamsalu linnast. Tamsalu linnas võimalus kasutada postipanga teenust ja sularaha väljamakse automaate.

Üldhoolekanne - koostöös Pandivere piirkonnaga kavandada üldhoolekande teenuste pakkumise kontseptsioon ning asutuste võrgustik.

7.1.3 Piira kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Vetiku, Piira, Mäetaguse, Karkuse.

Vinni valla linna lähiümbruse kant keskusega Piira külas.

Rahvaarv 2000.a 636 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 514 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 800 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – ühendussagedus maakonnakeskusega on ebapiisav.

Lastehoid – puudub kandis.

Kõik teemaplaneeringus nimetatud teenused puuduvad kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas. Korraldada Rakvere linna ja lähiümbruse ühisliinide osana (Rakvere-Piira-Pajusti suund); Vetiku-Mõdriku suund min sagedus 6 x päevas maakonna ja vallakeskusena; ühisliinivõrgu uue osana kavandada marsruut piki Piira kandis kulgevat Rakvere ringteed, rajada bussipeatused;

Kavandada kergliiklustee marsruudil Rakvere-Piira- Pajusti, Rakvere linnast kuni ringteeni Rakvere-Rannapungerja mnt äärde ning Rakvere-Rannapungerja maanteest kuni Rakvere-Luige maanteeni Sõmeru-Rakvere-Pärnu maantee äärde.

Kuna Piira külas toimub aktiivne elamualade arendus, siis tuleks kavandada eelkõige lastehoiuteenuste, spordiväljakute kättesaadavus kandisiselt/või lähistel Rakvere linnas koostöös Rakvere linnaga (pakkudes teenust Rakvere linnale).

Vajalik tihedam haldusterritoriaalne koostöö Rakvere linna ja Vinni valla vahel.

7.2 Linnalähedased keskuskandidid

Neid kante iseloomustab alljärgnev:

- Asuvad linnaregioonis
- Enamasti on endiste kollektiivmajandite keskused koos lähitagamaaga, mõnedel juhtudel ka suuremad tööstusasulad või pikema aja vältel väljakujunenud satelliitasulad-kohalikud keskused.
- Kasvasid kiiresti peale II Maailmasõda kuni 1990.ndate aastateni, praeguseks rahvaarv põhiliselt stabiliseerinud või kasvab.
- Enamasti on kohalikus keskasulas esindatud põhiline osa igapäevastest teenustest.
- Suur osa inimesi käib tööle keskuslinnadesse.
- Sotsiaalse infrastruktuuriga seotud probleemideks eeldatavasti lasteaiakohtade nappus (kiirema kasvuga kantides), lähemas tulevikus ka teravnev konkurents keskuslinnaga gümnaasiumiõpilaste pärast (nendes kantides, kus need õppeasutused asuvad).

7.2.1 Sõmeru kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Papiaru, Roodevälja, Näpi, Ussimäe, Aluvere, Sõmeru alev, Nurme, Koovälja, Kaarli, Katku, Raudlepa, Raudvere, Vaeküla, Rägavere.

Sõmeru valla linnalähedane keskuskant, keskusega Sõmeru alevikus, mis on ühtlasi ka vallakeskuseks.

Rahvaarv 2000.a 2706 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 2522 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 2797 elanikku.

Probleemsed teenused teadaolevalt puuduvad

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas. Korraldada Rakvere linna ja lähiümbruse ühisliinide osana (Rakvere- Näpi- Sõmeru alevik);

Kavandada kergliiklustee marsruudil Rakvere- Näpi- Sõmeru alevik.

Kuna Ussimäe külas toimub aktiivne elamualade arendus, siis tuleks kavandada eelkõige lastehoiuteenuste kättesaadavus kandisiselt või Rakvere linnas koostöös Rakvere linnaga (pakkudes teenust Rakvere linnale).

7.2.2 Vinni-Pajusti kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Mõdriku, Vana-Vinni, Vinni alevik, Pajusti alevik, Kakumäe, Inju, Aruvälja, Koeravere.

Vinni valla linnalähedane keskuskant keskusega Vinni alevikus, valla keskus asub Pajusti alevikus. Kahte alevikku eraldab vaid Vinni tammik ja neid võib vaadelda ka kui Vinni-Pajusti alevikku ühiselt.

Rahvaarv 2000.a 2390 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 2301 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 2067 elanikku.

Probleemsed teenused

Päevakeskus - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas. Korraldada Rakvere linna ja lähiümbruse ühisliinide osana. Kavandada kergliiklustee marsruudil Rakvere-Piira-Pajusti.

Päevakeskus - realiseerida arengukava ettepanek päevakeskuse rajamiseks Vinni raamatukogu hoonesse.

Pangateenus - leida lahendus pangautomaadi paigaldamiseks Vinni või Pajusti alevikus.

7.3 Linnalähedased kandidid

Neid kante iseloomustab alljärgnev:

- Asuvad linnaregioonis
- Enamasti on hiljemalt 1970.ndatel likvideeritud kollektiivmajandite keskused (peale 70.ndaid osakonnakeskuste staatuses olevad või põllumajanduslikud abiasulad) koos lähitagamaaga, mõnedel juhtudel ka väiksemad (mõnikord ka tagamaata) tööstusasulad või pikema aja vältel väljakujunenud väiksemad, olulise tagamaata satelliitasulad.
- Rahvaarv on aastakümnete vältel olnud stabiilne või mõnevõrra vähenenud. Kasv toimub väga hea geograafilise asendiga kantides.
- Nendes kantides on esindatud vaid mõned igapäevastest teenustest- algkool, mõnedel juhtudel ka lasteaed ja põhikool jms.
- Enamasti ei ole need kandidid teeninduskeskusteks teistele kantidele.
- Suur osa inimesi käib tööle keskuslinnadesse.
- Sotsiaalse infrastruktuuriga seotud probleemid ei pruugi selle kandiditüübi puhul lausaliselt üldse esindatud olla, ilmselt põhiküsimusteks, kas on otstarbekas tagada olemasolevate teenindusobjektide asukoht nendes kantides (kus olemas).

7.3.1 Hulja kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Hulja alevik, Tirbiku, Vandu, Härjadi.

Kadrina valda kuuluv linnalähedane kant keskusega Hulja alevikus.

Rahvaarv 2000.a 742 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 727 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 777 elanikku.

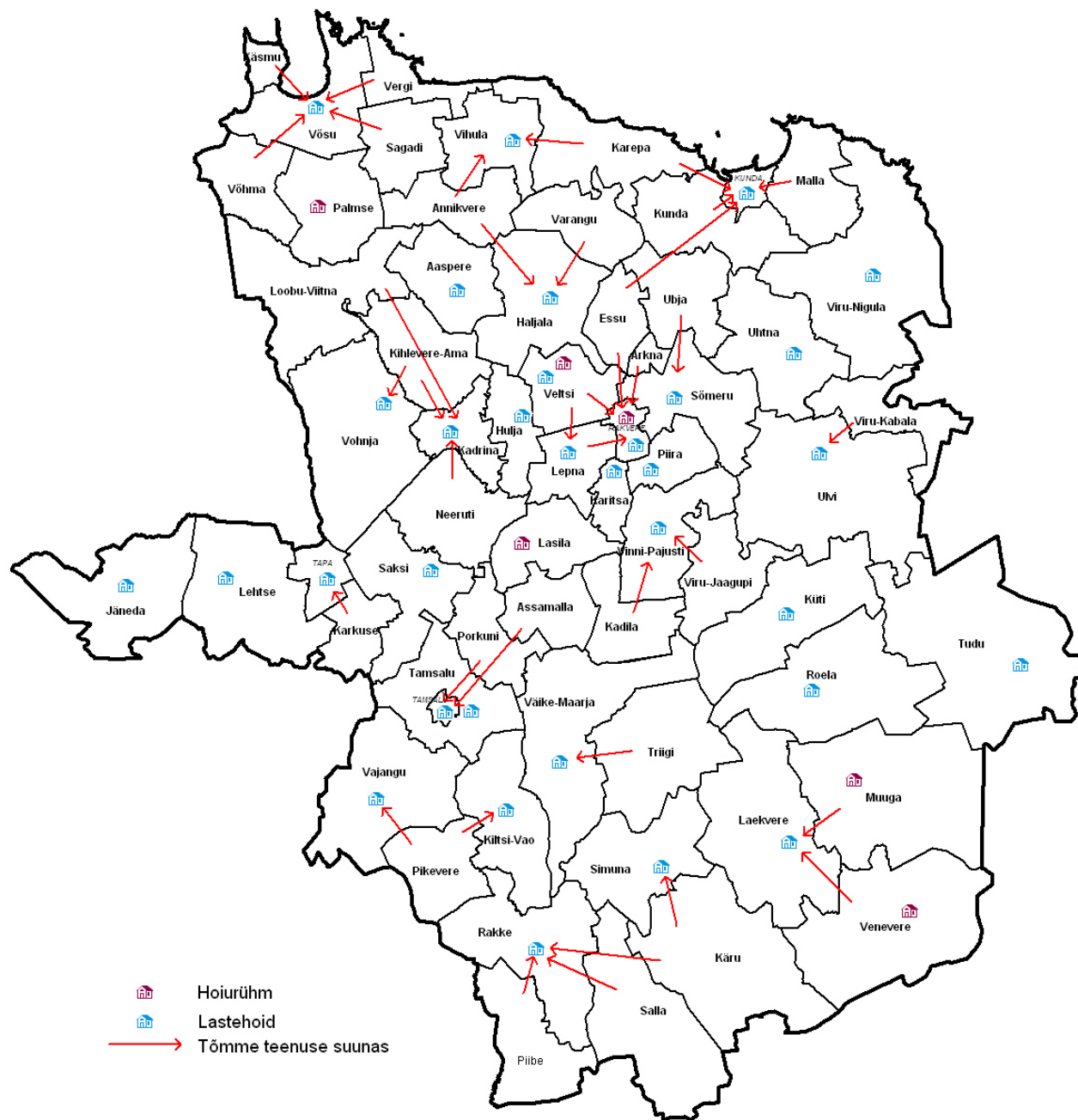
Probleemsed teenused

Algharidus - puudub kandis.

Seltsimaja - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub maakonna keskses.

Spordiväljak - puudub kandis.

Joonis 3. Alushariduse kättesaadavus

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Postiteenus - postkontori kadumine.

Esmatarbekaubad - klientide vähesus.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Hulja asub ühtlasi Rakvere linna mõjutsoonis, mistõttu osadel elanikel (tööpendli tõttu) lihtsam korraldada teatud sotsiaalsete teenuste kättesaadavust Rakvere linnas kui Kadrinas. Hulja suhtelise uusasumina nõrgem seos Kadrina vallaga. Kandi elanike valdava osa harjumused soetada nt esmatarbekaupu väljaspool kanti võib ohu alla seada esmatarbekaupade kättesaadavuse kohapeal, mis omakorda mõjutab vähem mobiilseid elanikegruppe (vanemaealised, väikelastega emad).

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas edasi-tagasi maakonnakeskusega ja vallakeskusega mööda Sõmeru-Rakvere-Pärnu maanteed.

Seltsimaja – võimalusel luua seltsitegevuse jaoks vajalikud ruumid.

Sportiväljak - luua võimalused sportiväljaku rajamise jaoks.

Algharidus (jt haridusteenused) – teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga vallakeskuses või maakonnakeskuse suunal.

Pangateenus - leida lahendus pangautomaadi paigaldamiseks.

Postiteenus, Esmatarbekaubad - teenuste pakkujatega leida kombineeritud viis teenuse säilitamiseks kandisiselt.

Kavandada kergliiklustee marsruudil Hulja-Kadrina.

7.3.2 Arkna kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Arkna.

Rakvere valla linnalähedane kant keskusega Arkna külas.

Rahvaarv 2000.a 207 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 189 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 167 elanikku.

Probleemsed teenused

Sportiväljak – puudub kandis.

Esmatarbekaup – kandis puudub statsionaarne kauplus.

Puuduvad enamik teenindusasutused, va päevakeskus-seltsimaja, mis on kõik olemas vallakeskuses ehk maakonnakeskuses Rakvere linnas.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähedus Rakvere linnale tingib tarbeteenuste tarbimise peamiselt Rakvere linnas, mis ei soodusta nende säilimist või teket kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas edasi-tagasi maakonnakeskusega (Kunda-Rakvere ühendus).

Esmatarbekaup - korraldatud transpordiga maakonnakeskuse suunal, võimalusel säilitada autokaupluse teenus.

Sportiväljak – kandi seltsielu tugevdamise raames (päevakeskuse-seltsimaja laiendamine) kavanda vajadustele vastava sportiväljaku rajamine.

7.3.3 Karitsa kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Tõrma, Karitsa.

Rakvere valla linnalähedane kant keskusega Tõrma külas.

Rahvaarv 2000.a 254 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 283 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 167 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - halb ühendus maakonnakeskusega Karitsa küla osas. Tööpäeval saab ühel korral maakonnakeskusesse Levala-Karitsa maanteed ja Koeravere-Tõrma maanteed mööda.

Seltsimaja - puudub seltsistegevus.

Spordiväljak - halvas seisukorras.

Kandis puudub enamik teenustest, mis on olemas kõik Rakvere linnas ehk maakonnakeskuses. Vallakeskus asub Rakvere linnas.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähedus Rakvere linnale tingib teenuste tarbimise peamiselt Rakvere linnas, mis ei soodusta nende säilimist ega teket kandis.

Arendatavate uute elamualade elanikud Rakvere linna lähedastel kandialadel hakkavad tõenäoliselt end rohkem siduma Rakvere linnaga ja tarbima sealseid teenuseid.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas edasi-tagasi (Tõrma - Rakvere ühendus) ja 3 x päevas (Karitsa- Tõrma ühendus). Korraldada Rakvere linna ja linna lähiümbruse ühisliinide osana.

Kavandada kergliiklustee Karitsa - Tõrma-Rakvere suunal

Spordiväljak - kavandada Kõrgemäe spordikompleksi raames ka kandi spordiväljaku rajamine.

Seltsimaja - seltsitegevuse aktiveerumisel luua võimalused olemasoleva päevakeskuse juures.

Esmatarbekaupad - tagada esmatarbekaupade kättesaadavus kauplusautoga.

7.3.4 Veltsi kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Veltsi, Kloodi, Karivärava, Paatna, Kullaaru, Tõrremäe, Päide.

Rakvere valla linnalähedane kant keskusega Veltsi külas.

Rahvaarv 2000.a 651 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 635 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 592 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - (ebapiisav sagedus) kahel korral tööpäevadel ühendus Rakvere - Veltsi suunal.

Lastehoiuteenus – lasteaia kohtade puudus.

Algharidus - vähene laste arv, riikliku rahastamise ebapiisavus sellest tulenevalt

Avalik internetipunkt – puudub kandis.

Spordiväljak - halvas seisukorras.

Kandis puudub enamik teenindusasutused, mis on olemas kõik vallakeskuses ehk maakonnakeskus Rakvere linnas.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähedus Rakevere linnale tingib tarbeteenuste tarbimise peamiselt Rakvere linnas, mis ei soodusta nende säilimist või teket kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas (Haljala - Rakvere ühendus) ning 3 x päevas Veltsi-Rakvere suunal.

Lasteaed-alkkool - säilitada Veltsi külas *status quo*, rakendada ka alternatiivsete lastehoiurühmade loomist väljaspool olemasolevat lasteaed-alkkooli hoonet või koostöös Rakvere linnaga tagada teenuse kättesaadavus kas Lepna kandis või Rakvere linnas – puudutab Veltsi kandi Rakvere linnalähedasi alasid.

Avalik internetipunkt - teenuse kättesaamiseks korraldada paindlikumalt Veltsi lasteaed-alkkooli lahtioleku aega.

Spordiväljak - leida võimalused spordiväljaku parendamiseks külade infrastruktuuride parendamise programmide raames.

7.3.5 Karkuse kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Näo, Piilu, Karkuse.

Tapa valla linnalähedane kant keskusega Näo külas.

Rahvaarv 2000.a 162 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 165 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 148 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus maakonna- ja vallakeskusega (Tapa linn) on halb, olemas on vaid perioodiline vallaliin.

Päevakeskus – puudub kandis.

Avalik internetipunkt – puudub kandis.

Esmatarbekaubad – puudub kandis.

Pangateenus – puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähedus Tapa linnale tingib tarbeteenuste tarbimise peamiselt Tapa linnas, mis ei soodusta nende säilimist või teket kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 2 x päevas, sh 1 x Ambla –Karkuse -Tapa suunal, mis võimaldaks ka olemasoleva seltsimaja paremat kasutamist kandi siseselt.

Päevakeskus, avalik internet - korraldada olemasoleva seltsimaja baasil.

Esmatarbekaubad - teenus tagada korraldatud transpordi abil Tapa linnas.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordi abil Tapa linnas.

7.3.6 Saksi kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Imastu, Loksu, Lokuta, Saksi, Vahakulmu, Moe, Saiakopli, Nõmmküla.

Tapa valla linnalähedane kant keskusega Moe külas.

Rahvaarv 2000.a 786 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 754 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 529 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistranspordi - ühendus suuremate keskustega on halb.

Seltsimaja – puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähedus Tapa linnale tingib tarbeteenuste tarbimise peamiselt Tapa linnas, mis ei soodusta nende säilimist või teket kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas vallakeskusega kandi Tapa-Rakvere ühendusteest kaugemal asuvatest piirkondadest (Saksi, Vahakulmu, Saiakopli).Tapa-Rakvere ühendustee kaudu tagatud minimaalselt 10 x päevas ühendus lisaks vallakeskuse ning maakonnakeskusega.

Seltsimaja - elavdada seltsitegevust võimaldades ruumikasutust Moe raamatukogu hoones.

Esmatarbekaubad - olemasoleva kaupluse sulgemisel kavandada esmatarbekaupade tagamiseks kauplusauto marsruut (1x nädalas) koostöös Kadrina, Rakvere, Tamsalu vallavalitsustega Saksi, Neeruti, Lasila, Assamalla ja Porkuni kantide teenindamiseks.

7.3.7 Kunda kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kunda, Siberi, Linnuse, Kabeli, Ojaküla, Kiviküla, Kaliküla, Selja, Marinu, Paasküla.

Viru-Nigula valla linnalähedane kant keskusega Ojaküla külas.

Rahvaarv 2000.a 320 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 319 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 425 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - otseühendus vallakeskusega puudub.

Lastehoid - puudub kandis.

Põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Perearst - puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Tegemist on Kunda linna vahetu lähiümbrusega, mis administratiivselt kuulub Viru-Nigula valda. Lähedus Kunda linnale tingib tarbeteenuste tarbimise peamiselt Kunda linnas, kuid teiste sotsiaalsete teenuste (haridus, hoolekande jne) kättesaadavus on sõltuvuses ka kahe omavalitsuse olemasoleva sotsiaalse infrastruktuuri olukorrast ning omavalitsuste koostöö tasandist.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Kavandatav Kunda linna ja Viru-Nigula valla ühinemine võimaldab paremini korraldada sotsiaalsete teenuste kättesaadavust lähimast, loomulikust keskusest ning kaotab ära administratiivsed takistused , mis seotud kahe erineva omavalitsusüksusega.

Kunda kandi jaoks teeninduskeskus on Kunda linn, see tähendab esmatasandi teenused on kättesaadavad Kunda linnast.

Korraldatud transport - (Karepa) - Selja – Kaliküla piirkonna ühendus Kunda linnaga minimaalselt 3 x päevas edasi-tagasi, Ojaküla piirkonna ühendus Kunda linna ja maakonnakeskusega Rakvere-Kunda ühendustee kaudu minimaalselt 10 x päevas.

Ühendus maakonnakeskusega minimaalselt 10 x päevas.

Kavandada kergliiklustee marsruudil Kunda küla/Linnuse - Kunda linn.

Ühendus vallakeskusega toimub ümberistumisega Kunda linna kaudu.

Lastehoid - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnas.

Põhiharidus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnas.

Üldkeskharidus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnas.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnas.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnas.

Perearst - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnas.

Esmatarbekaupad - Selja kaupluse sulgemisel kavandada esmatarbekaupade tagamiseks kauplusauto marsruut.

Tugevdada seltsitegevust Selja ja Kunda külade seltsimajade toetamisega.

7.4 Maalised keskuskandid

Neid kante iseloomustab alljärgnev:

- Asuvad väljaspool linnaregioonide piire.
- Enamasti on endiste kollektiivmajandite keskused koos lähitagamaaga, mõnel juhul ka tööstusasulad.
- Kasvasid kiiresti peale II Maailmasõda kuni 90.ndate aastateni, praeguseks rahvaarv juba märgatavalt vähenenud, eriti noorema elanikkonna arvelt (kelle osatähtsus 90.ndateks aastateks oli nende kantide vanuskoosseisus suurimaid).
- Enamasti on kohalikus keskasulas esindatud põhiline osa igapäevastest teenustest.
- Sotsiaalse infrastruktuuriga seotud probleemid on ulatuslikud, eriti väiksema rahvaarvuga keskuskantide puhul.

7.4.1 Haljala kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Võle, Tatruse, Haljala alevik, Idavere, Kisuvere, Lihulõpe, Auküla, Vanamõisa.

Haljala valla maaline keskuskant keskuseks on Haljala alevikus.

Rahvaarv 2000.a 1635 elanikku.

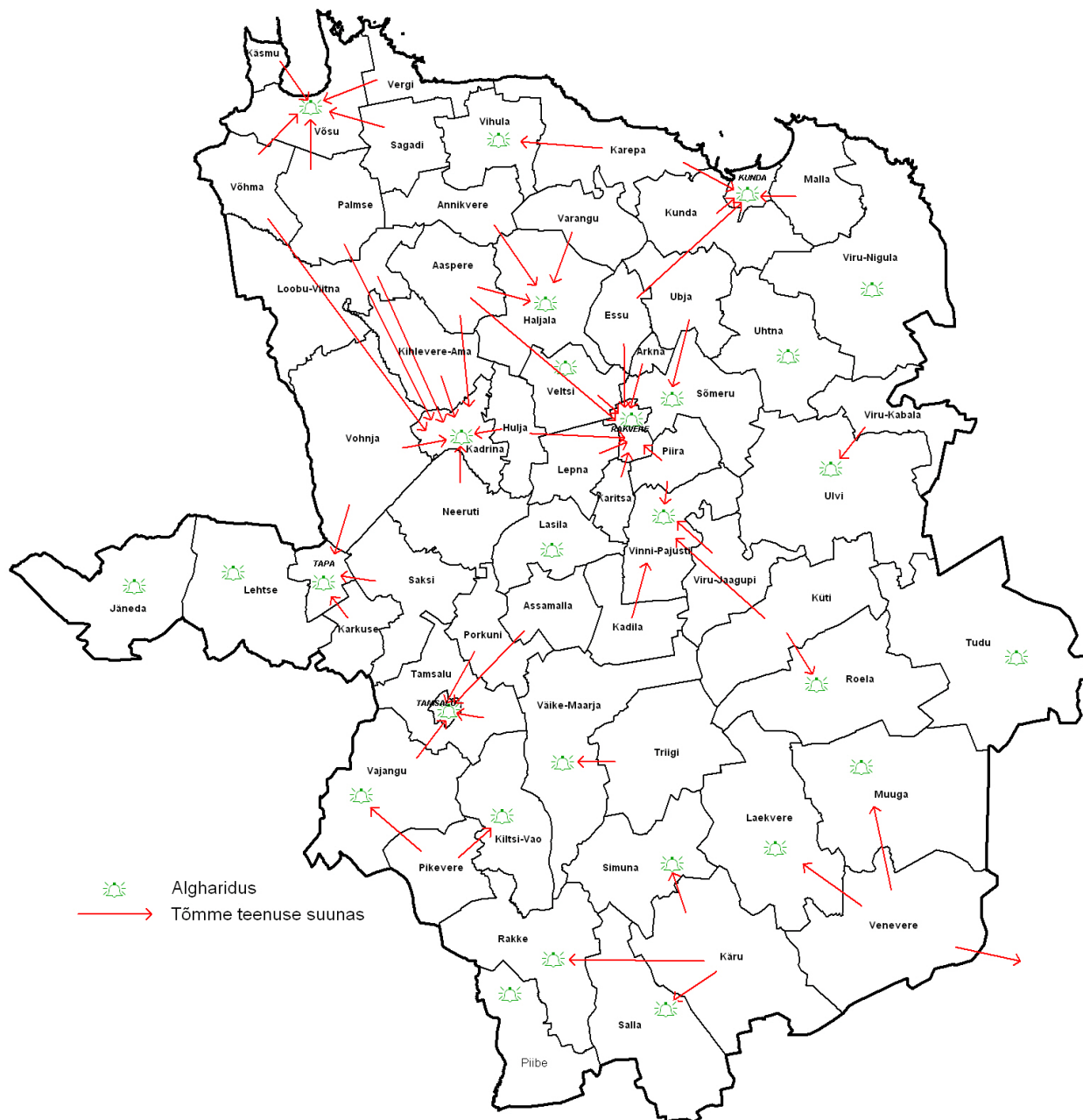
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 1710 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 1405 elanikku.

Probleemsed teenused

puuduvad

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda: perearsti teenus, huviharidus, noorte vaba aja veetmise võimalused ning täiskasvanute täiendõpe.

Joonis 4. Alghariduse kättesaadavus

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähedus ning hea ühendustee Rakvere linnaga võib mõjutada Haljala kandi elanikke tarbima olmeteenuseid ja kvaliteedist sõltuvalt teatud sotsiaalseid teenuseid (haridus) Rakvere linnast.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas maakonnakeskusega.

Haljala alevik on teeninduskeskuseks rohkemale kui ühele kandile (Varangu, Annikvere, Vihula, osaliselt Essu, Aaspere, Sagadi), siis esmatasandi teenused tuleb Haljalas säilitada.

Teenuste säilitamiseks on vajalik tagada kandi ja lähiümbruses piisav elanikkond (läbi töökohtade), tagada lähiümbruse elanikele teenuste kättesaadavus Haljalast, kaasajastada olemasolevat infrastruktuuri.

7.4.2 Kadrina kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Lante, Kadapiku, Kadrina alevik, Undla, Jõetaguse.

Kadrina valla maaline keskuskant keskusega Kadrina alevikus.

Rahvaarv 2000.a 2773 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 2730 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 2504 elanikku.

Probleemsed teenused

puuduvad

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Huviharidus – teeninduskohad on kaasajastamata.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Hulja kant kaldudes rohkem Rakvere linna mõjutsooni, võib vähendada Kadrina aleviku kui teeninduskeskuse tagamaad.

Kadrina kui teeninduskeskuse tase sõltub pakutavate teenuste kvaliteedist konkurentsis eelkõige Rakvere linna, aga ka Tapa linnaga.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas edasi-tagasi maakonnakeskusega.

Kuna Kadrina alevik on teeninduskeskuseks rohkemale kui ühele kandile (Kihlevere-Ama, Neeruti, Vohnja, Loobu-Viitna, Hulja, osaliselt Aaspere, Palmse, Võhma), siis tuleb esmatasandi teenused Kadrinas säilitada.

Teenuste säilitamiseks on vajalik tagada kandis ja lähiümbruses piisav elanikkond (läbi töökohtade), tagada lähiümbruse elanikele kvaliteetse teenuste kättesaadavus Kadrinast. Samuti tuleks kaasajastada olemasolevat infrastruktuuri: huviharidus – viia ellu arengukavas ette nähtud tegevused.

Kavandada kergliiklustee marsruudil Hulja-Kadrina.

7.4.3 Lehtse kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Rägavere, Läste, Rabasaare, Tõõrakõrve, Lehtse alevik, Pruuna, Linnape, Kuru, Jootme, Räsna.
Tapa valla maaline keskuskant keskusega Lehtse alevikus.
Rahvaarv 2000.a 1101 elanikku.
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 971 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 870 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - otseühendus maakonnakeskusega puudub. Reisirongide sõidugraafik ei võimalda hommikul pääseda maakonnakeskusesse.

Põhiharidus - ebapiisav õpilaste arv.

Päevakeskus - puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Postiteenus ja sellega seonduvalt pangateenus.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - minimaalne sagedus 6 x päevas vallakeskusega, lisaks 2 x päevas edasi-tagasi Tallinn-Narva suunal raudteeühendus vallakeskuse ja maakonnakeskusega mõistlike väljumisaegadega. Bussiühendus maakonnakeskusega tagatud üle vallakeskuse (Tapa linn).

Transpordi paremaks korraldamiseks vajalik Lehtse-Lehtse mõis-Tapa tee mustkatte alla viimine.

Algharidus - säilitada kandis.

Põhiharidus – teenus tagada korraldatud transpordiga Tapa linnast.

Päevakeskus - päevakeskuse funktsioon kavandada seltsimaja juurde.

7.4.4 Laekvere kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Sootaguse, Salutaguse, Vassivere, Laekvere alevik, Moora, Kellavere, Sirevere, Padu, Rohu, Rahkla.

Laekvere valla maaline keskuskant keskusega Laekvere alevikus.

Rahvaarv 2000.a 1027 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 1029 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 813 elanikku.

Probleemsed teenused

Üldkeskharidus – puudub kandis.

Päevakeskus – puudub kandis.

Pangateenus - kanti teenindab pangabuss.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Postiteenus - pole ökonoomne.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Laekvere valla kandidid: Muuga, Venevere ja Laekvere, on mõningal määral omavahel konkureerimas ning osaliselt võivad Muuga ja Venevere (Rakvere suund, Avinurme suund) kandi elanikud tarbida teenuseid teistest kantidest või keskustest kui Laekvere kandist kui keskuskandist.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega, sh tagatud Rahkla piirkonna ühendatus üle Laekvere.

Pangateenus – vajalik paigaldada pangaautoomaat.

Päevakeskus - päevakeskuse loomine vastavalt valla arengukavale ja ehituslikule projektile Laekvere lasteaia ühistes ruumides.

Postiteenus - säilitada kui keskuskandi funktsioon.

Üldkeskharidus - on kättesaadav Rakveres, mis tähendab eelmainitud korraldatud transpordi sageduse tagamist; üldkeskhariduse, sh huvihariduse kättesaadavuse paremaks tagamiseks kaaluda õpilaskodu rajamist Rakvere linna üldhariduskoolide juurde.

Vaba aja võimaluste mitmekesistamiseks parendada Laekvere kandi ja Muuga kandi vastava infrastruktuuri ühiskasutust.

7.4.5 Rakke kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Ao, Räätsvere, Kamariku, Lammasküla, Suure-Rakke, Väike-Rakke, Rakke alevik, Kellamäe, Liigvalla, Padaküla, Edru.

Rakke valla maaline keskuskant keskusega Rakke alevikus.

Rahvaarv 2000.a 1423 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 1389 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 1038 elanikku.

Probleemsed teenused

Üldkeskharidus - muret valmistab gümnaasiumiastme jätkusuutlikus, kuna õpilaste arv järjest väheneb, samuti on probleeme teatud õppeainete kvaliteediga (pole kvalifitseeritud õpetajaid).

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Perearsti teenus - kättesaadavus ning kvaliteet võib halveneda.

Huviharidus - parandada tuleb noorte huviala tegevuste võimalusi.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Väike-Maarja kandi lähedus võib mõjutada Rakke kandi elanikke tarbima kvaliteedist sõltuvaid teatud sotsiaalseid teenuseid (perearst, hambaarst, huviharidus) Väike-Maarjast.

Kaugemas perspektiivis võib kujuneda konkurentsitundlikuks teenuseks üldkeskharidus, seda eelkõige Väike-Maarja kandi ja Koeru valla vahel.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega. Lisaks on 2 x päevas rongiühendus Tallinna ja Tartuga.

Üldkeskharidus on kättesaadav Koeru kandis Järvamaal, Väike-Maarja kandis või Rakvere linnas, mis tähendab, et tuleb tagada eelmainitud korraldatud transpordi sagedus või tuleb kaaluda õpilaskodu rajamist Rakvere linna üldhariduskoolide juurde.

Perearsti teenus tuleb kandis kindlasti säilitada, kuna elanike arv on piisav, lisaks teenindab perearst ka Salla ja Piibe kantide elanikke. Samuti tuleb tagada teenuse kvaliteet.

Huviharidus – noortele tuleb luua rohkem huviala tegevuste võimalusi.

Kuna Rakke alevik on teeninduskeskuseks mitmele kandile (Piibe, Salla), siis tuleb esmatasandi teenused Rakkes säilitada. Teenuste säilimiseks on vajalik kandi ja lähiümbruse piisav elanikkond. Samuti on vaja tagada teenuste kvaliteet.

7.4.6 Ulvi kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Mõedaka, Aasuvälja, Nõmmise, Ulvi, Miila, Kõrma, Kantküla, Nurkse, Põlula, Lavi, Männikvälja, Sae.

Rägavere valla maaline keskuskant keskusega Ulvi külas, mis on ühtlasi ka kogu valla keskus.

Rahvaarv 2000.a 760 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 794 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 713 elanikku.

Probleemsed teenused

Ravimimüük - puudub kandis.

Päevakeskus - puudub kandis.

Rahvamaja - hoone olukord ja ruumilahendus vajab parandamist.

Spordisaal - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Spordiväljak – puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega.

Ulvis kui keskuskandis tagada **rahvamaja**, **päevakeskuse**, sh **noortekeskuse**, osaliselt **spordisaali** teenus Ulvi klubihoone rekonstrueerimise või muu lahenduse teel.

Pangateenus - keskuskandis peab olema tagatud pangautomaadi olemasolu.

Ravimimüük – Ulvis kui keskuskandis peab olema tagatud ravimimüük.

Spordiväljak – rajada Ulvi külasse ja võimalusel ka teistesse kandi küladesse.

7.4.7 Võsu kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Lobi, Lahe, Koolimäe, Võsu alevik, Koljaku, Korjuse, Eru.

Vihula valla maaline keskuskant keskusega Võsu alevikus, mis ühtlasi on ka valla keskuseks.

Rahvaarv 2000.a 626 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 585 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 645 elanikku.

Probleemsed teenused

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Ravimimüük – puudub kandis, lähim apteek Haljala kandis.

Päevakeskus – puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Vaba aja veetmise võimalused - vastavate teenuste (sh Võsu – spordisaal, aga ka kultuuri teenused) kättesaadavuse edasine halvenemine.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lasteaia, alg- ja põhihariduse teenuse puhul võivad Võsu kui keskuskandi lähedased kandid Võhma, Palmse, Sagadi tarbida teenust teistest kantidest kui Võsu (Loksa, Haljala, Kadrina).

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega, sh Haljalaga; säilitada transpordiühendus Eru-Vihasoo-Kotka suunal.

Joonis 5. Põhihariduse kättesaadavus

Üldkeskharidus - teenus tagada korraldatud transpordi abil Haljala alevikus või Rakvere linnas. Peab olema tagatud keskuskandi teenused, va üldkeskharidus.

Ravimimüük – Võsus kui keskuskandis peab olema tagatud ravimimüük.

Päevakeskus – vastavalt võimalustele planeerida päevakeskuse teenuse väljaarendamine.

7.4.8 Roela kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Rünga, Saara, Roela alevik, Ristiküla, Puka, Obja, Tammiku, Lepiku, Soonuka, Alavere, Rasivere.

Vinni valla maaline keskuskant keskusega Roela alevikus.

Rahvaarv 2000.a 976 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 897 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 926 elanikku.

Probleemsed teenused

Päevakeskus – halb teenuse kättesaadavus ühistranspordi halva intervalli tõttu.

Pangateenus - halb teenuse kättesaadavus ühistranspordi halva intervalli tõttu.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

-

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas valla- ja maakonnakeskusega.

Pangateenus - säilitada postkontor Roela alevikus ning tagada pangateenus postipanga kaudu.

Päevakeskus - teenus välja arendada Roela Rahvamaja baasil.

Peab olema tagatud keskuskandi teenused, va üldkeskharidus.

7.4.9 Tudu kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Anguse, Palasi, Tudu alevik, Suigu, Kaukvere.

Vinni valla maaline keskuskant keskusega Tudu alevikus.

Rahvaarv 2000.a 526 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 502 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 460 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – ühendus 3 x päevas maakonnakeskusega ning ühel korral vallakeskusega.

Üldkeskharidus – puudub kandis.

Perearst – asub Roelas, käib vastu võtmas Tudus 1 x nädalas.

Ravimimüük – puudub kandis, lähim apteek asub Roela kandis.

Päevakeskus – puudub kandis, lähim päevakeskus asub Roela kandis.

Staadion – puudub kandis, lähim staadion asub Roela kandis.

Pangateenus – puudub ja rahvaarvu vähesuse tõttu ei saa pangautomaati ka olema.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Tegemist on saarelise kandiga, siis on vajadus enamike esmatasandi teenuste säilimine kandis, s.h. lisaks avaliku halduse teenus osavalla näol.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas maakonnakeskusega s.h. 1x päevas Roela-Pajusti-Rakvere suunal (ühendus vallakeskusega).

Ravimimüük - tagada teenuse kättesaadavus Roela apteegist korraldatud transpordi näol.

Pangateenus - säilitada postkontor Tudu alevikus ning tagada pangateenus postipanga kaudu.

Perearst – säilitada vastuvõtt 1 x nädalas.

Üldkeskharidus on kättesaadav eelkõige Rakvere linnas või Vinni alevikus, mis tähendab, et tuleb tagada eelmainitud korraldatud transpordi sagedus või tuleb kaaluda õpilaskodu rajamist Rakvere linna üldhariduskoolide juurde.

Päevakeskus - kaaluda päevakeskuse teenuse välja arendamist Tudu rahvamajas.

7.4.10 Viru-Nigula kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Pada-Aruküla, Toomika, Pada, Tüükri, Metsavälja, Samma, Pikaristi, Varudi, Võrkla, Aasukalda, Viru-Nigula alevik, Nugeri, Vasta, Kanguristi, Koila, Kurna, Unukse, Pärna, Mahu.

Viru-Nigula valla maaline keskuskant keskusega Viru-Nigula alevikus, mis ühtlasi on ka valla keskus.

Rahvaarv 2000.a 913 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 900 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 880 elanikku.

Probleemsed teenused

Üldkeskharidus – puudub kandis.

Esmatarbekaubad – olemas Viru-Nigula alevikus, teenuse kättesaadavus piiratud osades kandi piirkondades.

Ravimimüük – puudub kandis

Pangateenus – kanti teenindab pangabuss.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Lastehoid – lasteaiakohtade vähesus.

Perearsti teenus – võib kaduda.

Postiteenus – võib kaduda.

Vallavalitsus – võib kaduda.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Tegemist on Kunda linna vahetu lähiümbrusega, mis administratiivselt kuulub Viru-Nigula valda. Lähedus Kunda linnale tingib tarbeteenuste tarbimise peamiselt Kunda linnas, kuid teiste sotsiaalsete teenuste (haridus, hoolekande jne) kättesaadavus on sõltuvuses ka kahe omavalitsuse olemasoleva sotsiaalse infrastruktuuri olukorrast ning omavalitsuste koostöö tasandist.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega, 3 x päevas Kunda–Viru-Nigula-Mahu piirkonna suunal

Üldkeskharidus - on kättesaadav eelkõige Kunda linnas omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu.

Esmatarbekaubad – säilitada Mahu piirkonna teenindamiseks kauplusauto.

Ravimimüük - tagada kättesaadavus korraldatud transpordi kaudu Kunda linnas või Viru-Nigula alevikus.

Pangateenus – säilitada kanti teenindav pangabuss. Lisaks on võimalik Viru-Nigula postkontoris saada pangateenust, mis eeldab postkontori säilitamist.

7.4.11 Simuna kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Nadalama, Kärsa, Kurtna, Hirla, Simuna alevik, Võivere, Orguse, Avanduse, Määri.

Väike-Maarja valla maaline keskuskant keskusega Simuna alevikus.

Rahvaarv 2000.a 859 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 901 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 735 elanikku.

Probleemsed teenused

Üldkeskharidus – puudub kandis.

Ravimimüük – puudub kandis.

Päevakeskus – puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus vallakeskusega 3 x päevas.

Üldkeskharidus - on kättesaadav eelkõige Väike-Maarja alevikus omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu.

Ravimimüük - teenuse kättesaadavus tagada korraldatud transpordi kaudu Väike-Maarja alevikus.

Päevakeskus - teenuse kättesaadavus tagatakse olemasoleva rahvamaja baasil.

Enamus probleemseid teenuseid on otstarbekas tagada Väike-Maarjas.

7.4.12 Väike-Maarja kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kännuküla, Aburi, Koonu, Pandivere, Raeküla, Väike-Maarja alevik, Müüriku, Ärina, Ebavere, Rastla, Äntu

Väike-Maarja valla maaline keskuskant keskusega Väike-Maarja alevikus, mis ühtlasi on ka valla keskuseks.

Rahvaarv 2000.a 2925 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 2775 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 2527 elanikku.

Probleemsed teenused

-

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Konkurents keskusasulana on Väike-Maarja, Tamsalu ja Rakke asulate vahel, mis eelkõige võib väljenduda konkurentsis Pandivere piirkonda teenindavate sotsiaalse infrastruktuuri objektide ja teenuste asukoha osas (nt üldkeskharidus).

Simuna kui kunagise suurema osakaaluga keskuse puhul on probleemne teatud teenuste kättesaadavuse tagamine Väike-Maarjast, eelkõige seltsi-kultuuritegevuse, päevakeskus, kuna inimesed peavad Väike-Maarjat mitte omaseks keskuseks.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas maakonnakeskusega.

7.5 Maalised kandid

Iseloomustab alljärgnev:

- Asuvad väljaspool linnaregioonide piire.
- Enamasti on hiljemalt 1970.ndatel likvideeritud kollektiivmajandite keskused (peale 70.ndaid osakonnakeskuste staatuses olevad või põllumajanduslikud abiasulad) koos lähitagamaaga, mõnedel juhtudel ka väiksemad (mõnikord ka tagamaata) tööstusasulad.
- Enamasti ei ole teeninduskeskusteks teistele kantidele.
- Alates 1970.ndatest aastatest rahvaarv vähenenud, rahvastik vananenud.
- Väga halvas sotsiaal-majanduslikus olukorras olevad kandid 2000.a. seisuga (kõrge tööpuudus, toimetulematus). Tõenäoliselt on tööhõive seisund viimastel aastatel paranenud, kuid jääb halvemaks võrreldes muude kanditüüpidega
- Kandis on esindatud vaid mõned igapäevastest teenustest – algkool, mõnedel juhtudel ka lasteaed ja põhikool jms.
- Teenuste kättesaadavusega seotud probleemid on suured, sest raske on väheneva rahvastiku puhul tagada olemasolevate teenindusobjektide säilimine, samas on transpordiühendused enamasti halvad nii kohalike keskuskantide kui ka linnadega.

7.5.1 Uhtna kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kohala - Eesküla, Kohala, Jäätma, Varudi - Altküla, Varudi - Vanaküla, Uhtna, Muru, Sämi - Tagaküla, Sämi, Rahkla, Võhma.

Sõmeru valla maaline kant keskusega Uhtna külas .

Rahvaarv 2000.a 785 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 802 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 691 elanikku.

Probleemsed teenused

puuduvad

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas edasi-tagasi maakonnakeskusega, sh ka vallakeskusega (Sõmeru) suunal Rakver–Sõmeru–Ubja–Kohala-Rakvere.

7.5.2 Aaspere kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kavastu, Kõldu, Liiguste, Kärmu, Aaspere, Sauste.

Haljala valla maaline kant keskusega Aaspere külas.

Rahvaarv 2000.a 583 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 571 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 583 elanikku.

Probleemsed teenused

Perearst – puudub kandis.

Ravimimüük – puudub kandis. Probleemne on teenuse kättesaadavus ka lähimas ravimimüügi kohas, kuna seal on ebasobivad lahtiolekuajad (vaid tööaegadel) ning raske on ligi pääseda ühistranspordi korralduse tõttu.

Staadion – puudub kandis.

Haridus – puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Posti- ja lastehoiuteenus.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Konkurents on Haljalaga, eelkõige mis tähendab Haljala kui keskuse tunnistamist, eelkõige hariduse valdkonnas (üldkeskharidus Kadrina alevikust). Mingil määral mõjutab kandis ka teenuse väljastpoolt tarbimist (kas Haljalast või Kadrinast) ja ka kandisest teenuste (spordiväljak, seltsimaja) kanti poolitav Tallinn-Narva 4- realine maantee.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas nii valla- kui ka maakonnakeskusega.

Haridus – korraldatud transpordi abil Haljalast, Rakverest või Kadrinast.

Perearst ja ravimüük korraldatud transpordi abil eelkõige Haljalast või maakonnakeskusest (ravimimüük).

Staadion - korraldatud transpordi abil Haljalast.

Lastehoiuteenus – positiivse rahvastikusuundumuste juures kaaluda lastehoiuteenuse tagamist kandis olemasoleva seltsimaja või tema laienduste baasil.

Postkontor - säilitada Aaspere kandis.

Tallinna-Narva maantee vastava lõigu rekonstrueerimisel kavanda ohutud ülepääsud kohalikele inimestele ja liiklusele.

7.5.3 Essu kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Essu, Põdruse, Aasu.

Haljala valla maaline kant keskusega Essu külas.

Rahvaarv 2000.a 481 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 472 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 498 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus vallakeskusega on halb.

Lastehoid - puudub kandis.

Alg-, põhi- ja üldkeskharidus - puuduvad kandis

Perearsti teenus - on olemas perearsti vastuvõtupunkt.

Ravimimüük – puudub kandis. Lähim apteek Haljalas on lahti vaid tööaegadel ehk probleemiks on ebasobivad lahtiolekuajad.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Joonis 6. Üldkeskhariduse kättesaadavus

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas maakonnakeskuse ja Kunda linnaga liinil Rakvere-Kunda, valla korraldatud transport minimaalne 1 x päevas vallakeskusega, eelõige lastehoiuteenuse, alghariduse, vajadusel perearsti ja avaliku halduse teenuse kättesaamiseks.

Alg-, põhi- ja üldkeskharidus - korraldatud transpordi abil eelkõige Kunda või Rakvere linnades.

Perearstiteenus - säilitada perearsti vastuvõtupunkti tegevus kandis.

Ravimüük - korraldatud transpordi abil eelkõige Kunda või Rakvere linnades.

7.5.4 Loobu-Viitna kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Loobu, Läsna, Mõndavere, Arbavere, Viitna, Rõmeda.

Kadrina valla maaline kant keskusega Viitna külas.

Rahvaarv 2000.a 256 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 232 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 224 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus vallakeskusega on 3 x päevas edasi-tagasi.

Lastehoid - puudub kandis

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearst - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Päevakeskus - puudub kandis

Spordisaal - puudub kandis.

Staadion - puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Esmatarbekaupad – tuntakse muret eraettevõtte jätkusuutlikkuse pärast. Kui pood suletakse, halveneb inimeste esmatarbeteenuste kättesaadavus märgatavalt.

Postiteenus – kardetakse postkontori kadumist.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas maakonnakeskusega. Vallakeskusega on minimaalne sagedus 3 x päevas, mis tagatakse suunal Võsu-Viitna-Kadrina.

Haridus - teenus tagada korraldatud transpordi abil Kadrina kandis.

Perearst - teenus tagada korraldatud transpordi abil Kadrina kandis.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordi abil Kadrina kandis või Võsu kandis.

Staadion - teenus tagada korraldatud transpordi abil Kadrina kandis.

Päevakeskus - rajada Läsna rahvamaja võimaluste baasil.

Kavandada Viitnale (turismi-) **külastuskeskus-puhkeala**, mis tingiks esmatarbekaupade, aga ka posti-, panga- ning ravimüügi teenuste säilimise või rakendamise Viitnal.

7.5.5 Vohnja kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Ridaküla, Põima, Tokolopi, Mäo, Leikude, Ohepalu, Kallukse, Vohnja, Vaiatu, Kõrveküla, Uku.

Kadrina valla maaline kant keskusega Vohnja külas.

Rahvaarv 2000.a 677 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 683 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 457 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – halb ühendus lähimate keskustega (Tapa, Vohnja).

Põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearst - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Postiteenuse - puudub kandis.

Päevakeskuse - puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halvenda:

Lastehoid ja algharidus – sulgemine laste arvu vähenemise tõttu.

Esmatarbekaubad - kaupluse sulgemine mittetasuvuse tõttu.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

2 sisepiirkonda Põima-Ridaküla ja Vohnja piirkond, mille jaoks ühistransporti on mõttekas eraldi korraldada

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas edasi-tagasi vallakeskusega, sh eraldi Põima-Ridaküla piirkonnal Kadrina-Põima-Tapa suunal ning Vohnja piirkonnal Kadrina suunal. Ühendus maakonnakeskusega võimalik Kadrina aleviku või Tapa linna kaudu.

Haridus – teenus tagada vastavalt sisepiirkonnale korraldatud transpordi abil eelkõige Kadrina kandis või Tapa linnas.

Lastehoid - kaaluda lastehoiuteenuse (hoiurühma) teenuste säilitamist Vohnja praeguse lasteaed-alkkooli hoones.

Perearst - teenus tagada vastavalt sisepiirkonnale vastavalt korraldatud transpordi abil eelkõige Kadrinast või Tapa linnas

Ravimimüük - teenus tagada vastavalt sisepiirkonnale korraldatud transpordi abil Kadrina kandis või Tapa linnas.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordi abil Kadrina kandis või Tapa linnas.

ja postiteenus - teenus tagada vastavalt sisepiirkonnale korraldatud transpordi abil Kadrina kandis või Tapa linnas.

Päevakeskus - arendada Vohnja piirkonna Vohnja praeguse lasteaed-alkkooli ruumide baasil Põima-Ridaküla piirkonnas Põima seltsi-(kooli-)maja baasil.

7.5.6 Muuga kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Rajaküla, Muuga, Alekvere, Paasvere.

Laekvere valla maaline kant keskusega Muuga külas.

Rahvaarv 2000.a 594 elanikku.
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 651 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 533 elanikku.

Probleemsed teenused

Lastehoid - puudub kandis.
Ravimimüük - puudub kandis.
Päevakeskus - puudub kandis.
Pangateenus - puudub kandis.
Üldkeskharidus - puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Põhiharidus - muret tuntakse Muuga põhikooli jätkusuutlikkuse pärast, kuna vallas on kaks põhikooli ja mõlema ülalpidamine ei tasu end ära.
Esmatarbekaubad - tarbijate vähesus võib mõjutada olemasoleva kaupluse säilimist.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Muuga ja Laekvere on mõningal määral omavahel konkureerimas ning osaliselt võivad Muuga kandi elanikud eelistada teenuste tarbimist teistest kantidest, eelkõige neil juhtudel, kus teenuste optimeerimisel on eelistatud teenuse säilimist Laekveres kui keskusasulas.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - minimaalne sagedus 6 x päevas suuremate keskustega, sh maakonnakeskus, vallakeskus ja Avinurme (Ida-Viru).
Lastehoid - korraldatud transpordi abil Laekverest; kaaluda sõltuvalt laste arvust laste hoiurühma rajamist olemasoleva Muuga Põhikooli ruumides.
Algharidus – võimalusel säilitada kandis.
Põhiharidus - korraldatud transpordi abil eelkõige Laekvere kandis või Avinurme kandist.
Üldkeskharidus - korraldatud transpordi abil Rakvere linnast või Vinni-Pajusti kandist.
Ravimimüük - korraldatud transpordi abil Laekvere kandist.
Päevakeskus - vajadusel korraldada Muuga spordihoone ruumides. Eraldi päevakeskust ei ole otstarbekas rajada.
Pangateenus – postipanga teenus tagada Muuga postipunktist.
Esmatarbekaubad - olemasoleva kaupluse sulgemisel korraldatud transpordi abil Laekvere kandist või tagada esmatarbekaupade kättesaadavus kauplusautoga. Kauplusauto marsruut korraldada nii, et ühtlasi teenindaks ka Laekvere valla teisi kante ja nende alapiirkondi: Rahkla, Venevere.

7.5.7 Venevere kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Luusika, Venevere, Kaasiksaare, Illistvere, Arukse.
Laekvere valla maaline kant keskusega Venevere külas.
Rahvaarv 2000.a 280 elanikku.
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 238 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 252 elanikku.

Probleemsed teenused

Lastehoid - puudub kandis.
Üldkeskharidus - puudub kandis.
Perearst - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Postiteenus - puudub kandis.

Staadion - puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Esmatarbekaubad - kaupluse majanduslik jätkusuutlikkus kahtluse all.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Venevere ja Laekvere on mõningal määral omavahel konkureerimas ning osaliselt võivad Venevere kandi elanikud eelistada teenuste tarbimist teistest kantidest, eelkõige neil juhtudel, kus teenuste optimeerimisel on eelistatud teenuse säilimist Laekveres kui keskusasulas.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas vallakeskusega, maakonnakeskusega ja Avinurme kandiga Ida-Viru maakonnas.

Lastehoold - korraldatud transpordi abil Laekvere või kaaluda sõltuvalt laste arvust laste hoiurühma rajamist olemasoleva Venevere Haridus- ja Kultuuriseltsi baasil.

Üldkeskharidus - korraldatud transpordi abil Avinurme kandis, Rakvere linnast või Vinni-Pajusti kandis.

Perearst - korraldatud transpordi abil Laekvere kandis.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordi abil Laekvere kandis või Avinurme kandis.

Postiteenus - teenus tagada korraldatud transpordi abil Laekvere kandis või Avinurme kandis.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordi abil Laekvere kandis või Avinurme kandis.

Esmatarbekaubad - olemasoleva kaupluse sulgemisel korraldatud transpordi abil Laekvere või Avinurme kandis. Lisaks kandi teenindamiseks kauplusauto marsruut, mis ühtlasi teenindaks ka Laekvere valla teisi kante ja nende alapiirkondi: Rahkla, Muuga.

7.5.8 Lasila kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Lasila, Karunga, Järni, Levala.

Rakvere valla maaline kant keskusega Lasila külas.

Rahvaarv 2000.a 351 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 377 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 282 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus edasi-tagasi maakonnakeskusega (sh. vallakeskusega) on 4 x päevas.

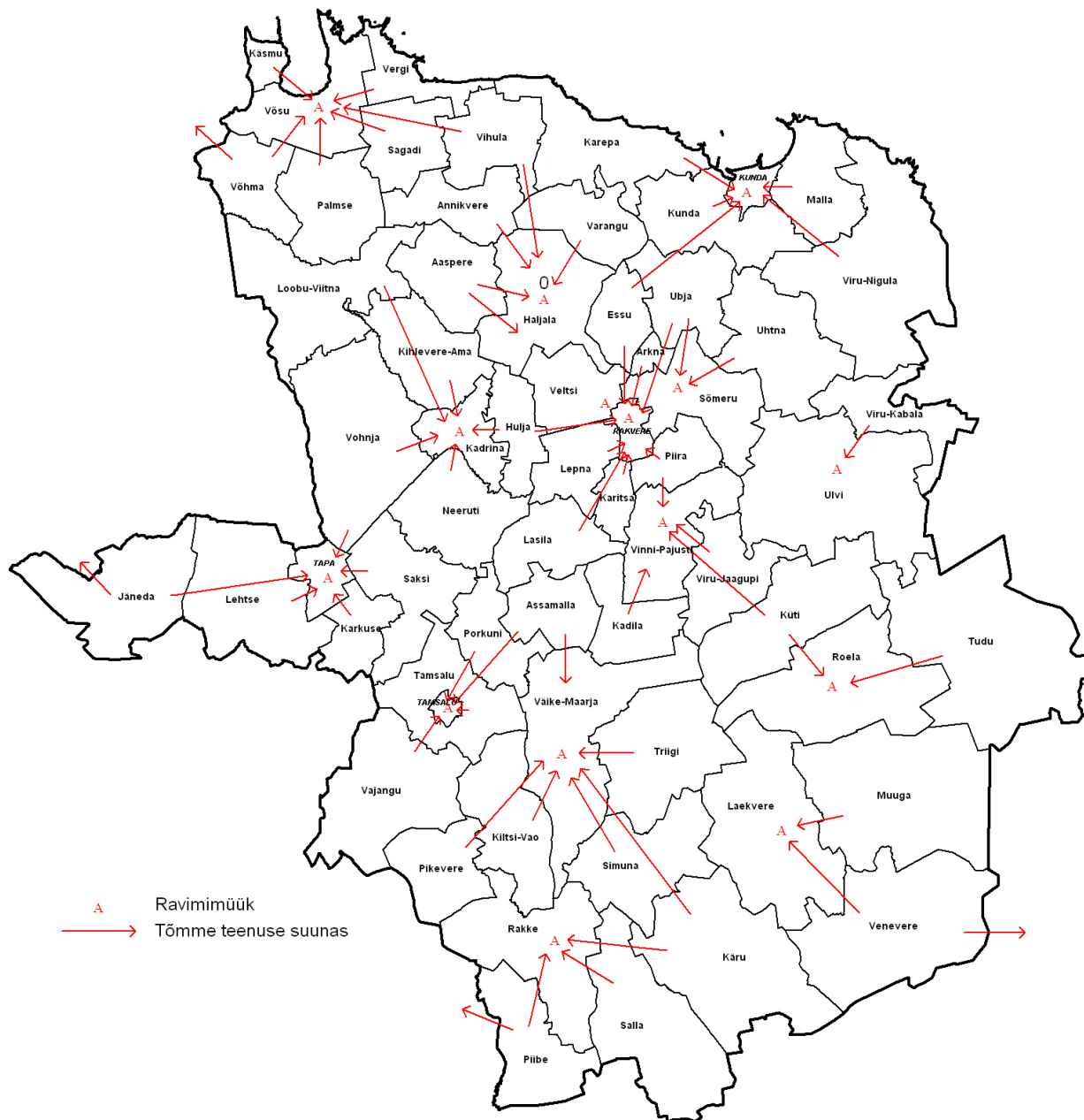
Perearst - puudub kandis.

Raamatukogu - puudub kandis.

Seltsimaja - seltsielukeskusteks võib pidada koolimaja ja päevakeskust, kuid õiget kogukonna keskust kandis pole.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Joonis 7. Ravimimüügi teenuse kättesaadavus

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega. Vallakeskus asub Rakvere linnas.

Perearst - korraldatud transpordi abil maakonnakeskusest; kaaluda perearsti vastuvõtupunkti (ruumide) kohandamist Lasilas (sh Assamalla kandi inimestele).

Raamatukogu - rajatava Lasila põhikooli algklasside ja külakeskuse hoone baasil.

Seltsimaja - rajatava Lasila põhikooli algklasside ja külakeskuse hoone baasil.

Esmatarbekaubad – kandi teenindab Lasila külapood, võimalusel tagada ka kauplusauto marsruut (1x nädalas) koostöös Kadrina, Tapa, Tamsalu vallavalitsustega Saksi, Neeruti, Lasila, Assamalla ja Porkuni kantide teenindamiseks.

7.5.9 Ubja kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Katela, Andja, Toomla, Aresi, Ubja, Soosaluse.

Sõmeru valla maaline kant keskusega Ubja külas.

Rahvaarv 2000.a 437 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 400 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 473 elanikku.

Probleemsed teenused

Lastehoid - puudub kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Perearst - kandis asub perearsti vastuvõtupunkt.

Ravimimüük - puudub kandis

Postiteenus - puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas valla- ja maakonnakeskusega

Lastehoid - korraldatud transpordi abil Sõmerus kandis.

Alg- ja põhiharidus - korraldatud transpordi abil Sõmeru kandis.

Perearst – võimalusel säilitada vastuvõtupunkt Ubja külas. Vastuvõtupunkti sulgemisel tagada teenus korraldatud transpordi abil Sõmeru kandis.

Ravimimüük - korraldatud transpordi abil Sõmeru kandis või Rakvere linnas.

Postiteenus - korraldatud transpordi abil Sõmeru kandis või Rakvere linnas.

7.5.10 Porkuni kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Porkuni, Piisupi, Vistla, Järvajõe, Kadapiku.

Tamsalu valla maaline kant keskusega Porkuni külas.

Rahvaarv 2000.a 327 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 320 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 191 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - peale tööpäeva lõppu on ühistranspordi sõidu sagedus ebapiisav.

Seltsimaja - puudub kandis.

Rahvamaja - puudub kandis.

Päevakeskuse - puudub kandis.

Raamatukoguteenus ja avalik internetipunkt – puudub kandis.

Postiteenus – puudub (suleti 2008 august).

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas edasi-tagasi valla- ja maakonnakeskusega

Seltsimaja - rekonstrueerida Porkuni vana kultuurimaja. Seltsimajja koondada päevakeskus.
raamatukoguteenus ja avalik internetipunkt - kavandada teenuse kättesaamist Porkuni mõisas koostöös Porkuni kooliga.

Esmatarbekaubad - olemasoleva poe sulgemisel esmatarbekaupade tagamiseks kauplusauto marsruut (1x nädalas) koostöös Kadrina, Tapa, Rakvere vallavalitsustega Saksi, Neeruti, Lasila, Assamalla ja Porkuni kantide teenindamiseks.

Postiteenus - korraldatud transpordi abil vallakeskusest.

Rahvamaja - korraldatud transpordi abil vallakeskusest.

7.5.11 Vajangu kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Vajangu, Kuie, Kursi, Kerguta, Aavere, Võhmuta, Türje, Järsi. Tamsalu valla maaline kant keskusega Vajangu külas.

Rahvaarv 2000.a 633 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 557 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 502 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - sagedus teenuste tarbimiseks teistest kantidest on halb.

Ravimimüük - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Põhiharidus - muret tekitab Vajangu kooli jätkusuutlikkus.

Lastehoid – muret tekitab lasteaija jätkusuutlikkus.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Tõmbekeskustena võivad kandi jaoks olla konkureerivad Järva-Jaani ja Tamsalu, kuigi Tamsalu kui vallakeskusega on sidemed tugevamad. Perearsti teeninduspunkt on küll Vajangul olemas, kuid pöörduakse ka Tamsalu linna perearstide poole, kus saab teenust igapäevaselt ja ühtlasi saab ka vajalikke teisi teenuseid tarbida, mis omakorda võib küsimuse alla seada Vajangu perearsti teeninduspunkti vajalikkuse. Lähim apteek asub Tamsalus, samuti staadion, spordisaal ja pank.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus edasi-tagasi 6 x päevas vallakeskusega ja maakonnakeskusega ning 3 x päevas edasi-tagasi Järva-Jaani alevikuga.

Lastehoid - säilitada kandisiselt.

Põhiharidus – võimalusel säilitada põhiharidus kandiseseselt või tagada teenus korraldatud transpordiga Tamsalu linnast.

Perearstiteenus - säilitada teeninduspunkt.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordi abil Tamsalu linnas.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordi abil Tamsalu linnas.

Kanti teenindab kauplusauto.

7.5.12 Jäneda kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Patika, Jäneda, Läpi, Raudna, Kõrveküla.

Tapa valla maaline kant keskusega Jäneda külas.

Rahvaarv 2000.a 556 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 536 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 350 elanikku.

Probleemsed teenused

Korraldatud transport - ühendus maakonnakeskusega puudub.

Üldkeskharidus - gümnaasiumi jõudmine võtab aega rohkem kui 45 minutit ehk halb ajaline kättesaadavus.

Seltsimaja - puudub seltsielu keskus. Seltsielu koondub Jäneda külamajja, raamatukokku ja poodi, Musta Täku talli ning Jäneda mõisa infopunkti, külaplats asub Linnamäel.

Ravimimüük - puudub kandis.

Pangateenus - pangabuss käib 2 korda kuus. Lähim pangautomaat asub Tapa linnas

Puudub ühtne infrastruktuur, kõik on Jänedal killustunud eri hoonetes, need võiksid paikneda ühes kohas.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas vallakeskusega ja Aegviiduga, lisaks raudteeühendus vallakeskuse ja maakonnakeskusega. Bussiühendus maakonnakeskusega tagatud vallakeskuse kaudu (Tapa linn).

Pangateenus - Jäneda postkontorist ning võimalusel säilitada pangabussiteenus.

Üldkeskharidus - korraldatud transpordi abil Tapa linnast; ajaliselt kiiremaks transpordiühenduseks vajalik Lehtse-Lehtse mõis-Tapa tee mustkatte alla viimine.

Ravimimüük – korraldatud transpordi abil eelkõige Aegviidust või Tapa linnast.

Seltsimaja – leida koostöös OÜ Jäneda Mõis parim ruumidelahendus avalikuks seltsitegevuseks kandis.

7.5.13 Käsmu kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Käsmu.

Vihula valla maaline kant keskusega Käsmu külas.

Rahvaarv 2000.a 114 elanikku.

Rahvastiku vanusstruktuur seisuga 01.01.2007.a. 140 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a.137 elanikku.

Probleemsed teenused

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis, lähim perearsti vastuvõtt on Võsu alevikus.

Ravimimüük - puudub kandis, lähim apteek asub Võsu alevikus.

Esmatarbekaubad - puudub kandis.

Postiteenus - puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 4 x päevas maakonnakeskusega ja vallakeskusega, sh Haljalaga.

Üldkeskharidus - korraldatud transpordi abil Haljala kandis, Loksa linnast või Rakvere linnast (õpilaskodu vajadus).

Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordi abil vallakeskusest (Võsu alevik).

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordi abil vallakeskusest (Võsu alevik).

Esmatarbekaubad - teenus tagada korraldatud transpordi abil vallakeskusest (Võsu alevik).

Postiteenus - teenus tagada korraldatud transpordi abil vallakeskusest (Võsu alevik).

7.5.14 Palmse kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Muike, Palmse, Võsupere, Metsanurga, Sakussaare.

Vihula valla maaline kant keskusega Võsupere külas.

Rahvaarv 2000.a 281 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 273 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 262 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus maakonnakeskusega 1x päevas edasi-tagasi.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis, lähim perearsti vastuvõtu punkt asub Võsu alevikus.

Ravimimüük - puudub kandis, lähim apteek asub Võsu alevikus.

Spordisaal - puudub kandis, lähim spordisaal asub Võsu alevikus.

Spordiväljak - puudub kandis.

Posti- ja pangateenus - puudub kandis, lähim sularahaautomaat asub Võsu alevikus.

Seltsimaja – puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähim üldkeskhariduse teenust pakkuv gümnaasium Kadrina alevikus.

Esmatasandi teenuste tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas vallakeskusega ja 3 x päevas maakonnakeskusega läbi Viitna küla.

Alg- ja põhiharidus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist või Kadrina kandist.

Üldkeskharidus - korraldatud transpordi kaudu Haljala või Kadrina kandist või Loksa linnas.

Perearsti teenus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Ravimimüük - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Spordisaal - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Spordiväljak - rajada Palmse külasse spordiväljak.

Pangateenus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist või Viitna postkontorist, kus on võimalik kasutada postipanga teenuseid.

Seltsimaja – rajada Palmse külasse seltsimaja.

7.5.15 Sagadi kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Oandu, Tepelvälja, Lauli, Sagadi, Kakuvälja.

Vihula valla maaline kant keskusega Sagadi külas.

Rahvaarv 2000.a 145 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 123 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 168 elanikku.

Probleemsed teenused

Lastehoid - puudub kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Seltsimaja - seltsielukeskus kandis puudub.

Raamatukogu - puudub kandis, lähimad raamatukogud asuvad Vergis, Palmstes, Võsul ja Vihulas.

Avalik internetipunkt - puudub kandis.

Rahvamaja - puudub kandis.

Spordisaal - puudub kandis, lähim spordisaal asub Võsu alevikus.

Spordiväljak - puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Esmatasandi teenuste tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas vallakeskusega ja minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega, sh Haljalaga.

Lastehoid - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

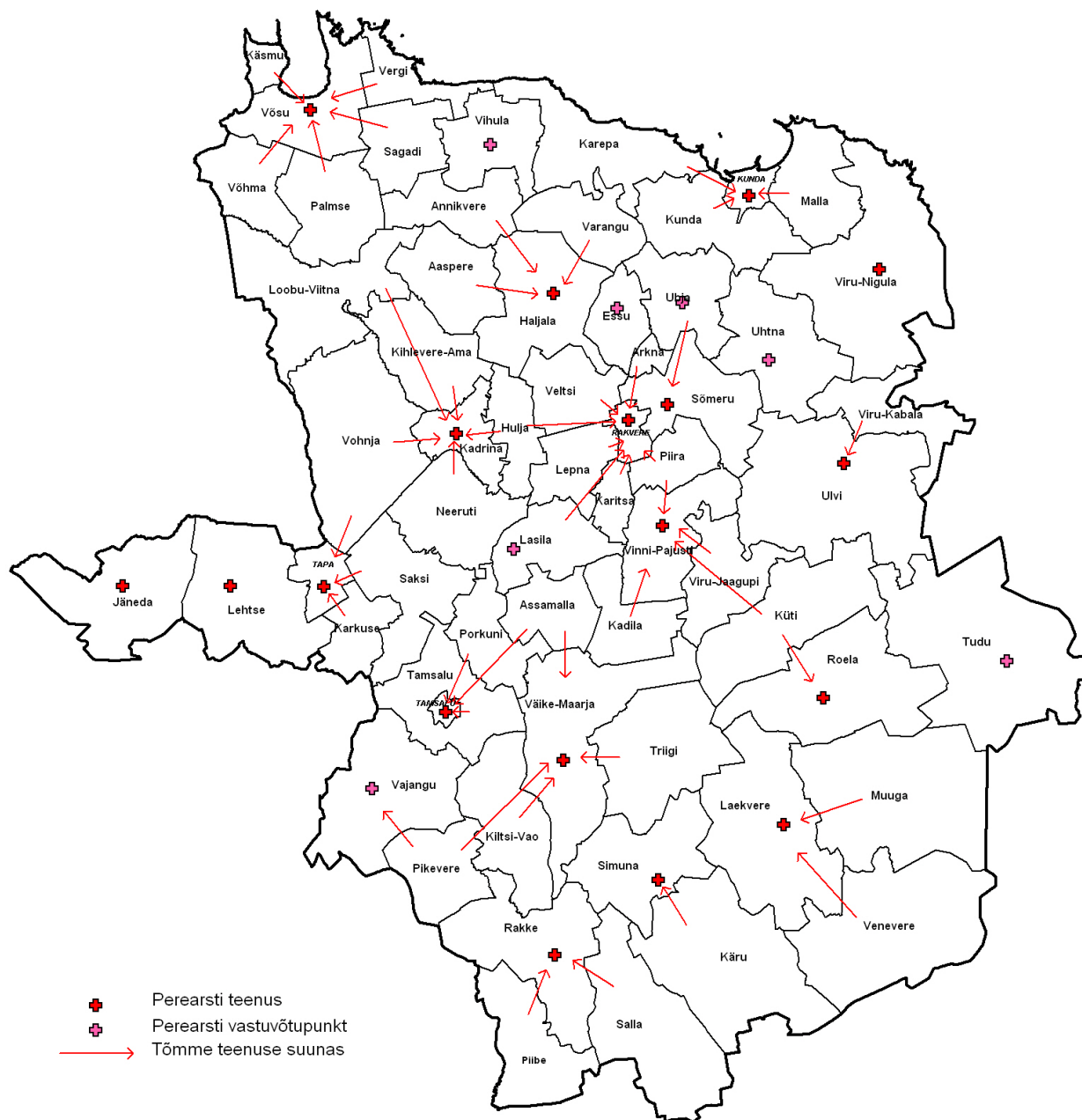
Alg- ja põhiharidus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist .

Üldkeskharidus - korraldatud transpordi kaudu Haljala kandis või Rakvere linnast (õpilaskodu vajadus).

Perearsti teenus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Ravimimüük - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Seltsimaja - kui moodustatakse kohaliku elu edendamiseks selts, tagada seltsitegevuseks vastavad ruumid kandis.

Joonis 8. Pearingsti teenuse kättesaadavus

Raamatukogu - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu, Vihula või Palmse kantidest.

Spordiväljak - teenus peab olema tagatud kohapeal.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Avalik internetipunkt - teenus peab olema tagatud kohapeal, võimalusel rajada Sagadi mõisakompleksi koos WiFi levialaga.

Rahvamaja - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

7.5.16 Vergi kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Natturi, Pedassaare, Pihlaspea, Vergi, Altja, Mustoja.

Vihula valla maaline kant keskusega Vergi külas.

Rahvaarv 2000.a 180 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 173 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 198 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – ebapiisav sagedus maakonnakeskusega.

Lastehoid - puudub kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Postiteenus - puudub kandis.

Esmatarbekaubad – puudub kandis.

Pangateenus – puudub kandis.

Spordisaal – puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Esmatasandi teenuste tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas edasi-tagasi vallakeskusega ja minimaalne sagedus 3 x päevas edasi-tagasi maakonnakeskusega, sh Haljalaga.

Lastehoid - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Alg- ja põhiharidus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Üldkeskharidus - korraldatud transpordi kaudu Haljala kandist või Rakvere linnast (õpilaskodu vajadus).

Perearsti teenus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Ravimimüük - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Postiteenus - korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Esmatarbekaubad – korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Pangateenus – korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Spordisaal – korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

7.5.17 Kadila kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Nurmetu, Kadila, Veadla.

Vinni valla maaline kant keskusega Kadila külas.

Rahvaarv 2000.a 276 elanikku.
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 265 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 309 elanikku.

Probleemsed teenused

Lastehoid - puudub kandis.
Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.
Üldkeskharidus - puudub kandis.
Perearst teenus - puudub kandis.
Ravimimüük - puudub kandis.
Postiteenus - puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Lähim tõmbekeskus on Vinni-Pajusti kant, kus on olemas kõik esmatasandi teenused.

Esmatasandi teenuste tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas edasi-tagasi vallakeskusega ja minimaalne sagedus 3 x päevas edasi-tagasi maakonnakeskusega.
Lastehoid - omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Vinni-Pajusti kandist.
Alg- ja põhiharidus - omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Vinni-Pajusti kandist.
Üldkeskharidus - omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Vinni-Pajusti kandist või ühistranspordi kaudu Rakvere linnast (õpilaskodu vajadus).
Perearsti teenus - korraldatud transpordi kaudu Vinni-Pajusti kandist.
Ravimimüük - korraldatud transpordi kaudu Vinni-Pajusti kandist.
Postiteenus - korraldatud transpordi kaudu Vinni-Pajusti kandist.

7.5.18 Küti kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Aravuse, Võhu, Küti, Kulina, Lähtse, Aruküla.
Vinni valla maaline kant keskusega Küti külas.
Rahvaarv 2000.a 380 elanikku.
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 385 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 292 elanikku.

Probleemsed teenused

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.
Üldkeskharidus - puudub kandis.
Perearst teenus - puudub kandis.
Ravimimüük - puudub kandis.
Esmatarbekaubad - puudub kandis.
Postiteenus - puudub kandis.
Seltsimaja - puudub seltsitegevus.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas vallakeskusega ja maakonnakeskusega.
Alg- ja põhiharidus - omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Roela kandist või Vinni-Pajusti kandist.

Üldkeskharidus - omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Vinni-Pajusti kandist.

Perearst teenus - korraldatud transpordi kaudu Roela kandist või Vinni-Pajusti kandist.

Ravimimüük - korraldatud transpordi kaudu Roela kandist või Vinni-Pajusti kandist.

Esmatarbekaubad - teenus tagada kauplusautoga.

Postiteenus - korraldatud transpordi kaudu Roela kandist või Viru-Jaagupi kandist.

Pangateenus - korraldatud transpordi kaudu Roela kandist või Viru-Jaagupi kandis. Säilitada postkontorid Viru-Jaagupi alevikus ja Roela alevikus ning tagada pangateenus postipanga kaudu.

Seltsimaja - Kui moodustatakse kohaliku elu edendamiseks selts, tagada seltsitegevuseks vastavad ruumid kandis.

7.5.19 Viru-Jaagupi kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kehala, Allika, Voore, Viru-Jaagupi alevik, Kannastiku.

Vinni valla maaline kant keskusega Viru-Jaagupi alevikus.

Rahvaarv 2000.a 559 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 599 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 426 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - halb ühendus Viru-Jaagupi-Rahkla suunal.

Perearsti teenus - puudub kandis, lähim perearsti vastuvõtu punkt asub Vinni-Pajusti kandis.

Ravimimüük - puudub kandis, lähim apteek asub Vinni-Pajusti kandis.

Päevakeskus - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Esmatarbekaubad - kanti teenindava kauplusauto ära jäämine.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Viru-Jaagupi kant asub kõrvuti Vinni-Pajusti keskuskandiga, kuhu on koondunud enamus teenustest.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas maakonnakeskusega ja vallakeskusega. Parandada ühistranspordi sagedust Viru-Jaagupi-Rahkla suunal edasi tagasi vähemalt 3 x päevas.

Perearsti teenus - korraldatud transpordiga Vinni-Pajusti kandist.

Ravimimüük - korraldatud transpordiga Vinni-Pajusti kandist.

Päevakeskus – luua võimalused endise koolimaja baasil

Pangateenus - säilitada postkontor Viru-Jaagupi alevikus ning tagada pangateenus postipanga kaudu.

7.5.20 Kilti-Vao kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Vao, Liivaküla, Kilti alevik, Uuemõisa, Vorsti, Nõmme.

Väike-Maarja valla maaline kant keskusega Vao külas.

Rahvaarv 2000.a 852 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 823 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 657 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – ühendus on ebapiisav.

Lastehoid - Kiltsi mõisas asub Väike-Maarja lasteaia rühm.

Ravimimüük - puudub kandis, lähim apteek asub Väike-Maarja alevikus.

Põhiharidus – ebapiisav õpilaste arv.

Pangateenus - puudub kandis, lähim pank asub Väike-Maarja alevikus.

Spordiväljak - kandis olemas, mitterahuldavas seisukorras.

Spordisaal - kandis olemas, mitterahuldavas seisukorras.

Staadion - puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: korraldatud transport minimaalselt 3x päevas vallakeskusega. Ühendus maakonnakeskusega käib läbi vallakeskuse.

Lastehoid - säilitada Väike-Marja lasteaiarühm kandis. Teenust tarbib ka Pikevere kant.

Algharidus - säilitada kandis.

Põhiharidus – teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.

Ravimimüük- teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.

Pangateenus - teenus tagada Kiltsi postkontorist postipanga kaudu.

Spordiväljak - Kiltsi kooli juures renoveerida spordiväljak või rajada uus. Spordiväljaku rajamist tuleks kaaluda Vao külas.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.

Staadion - Väike-Maarja arengukava 2007-2014 järgi on vajadus staadioni järgi suur. Vajalik on rajada Väike-Maarja staadion. Seniks tagada teenus korraldatud transpordiga Tamsalu või Rakvere linnast.

Kanti teenindab kauplusauto.

7.5.21 Triigi kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Eipri, Avispea, Triigi, Pudivere.

Väike-Maarja valla maaline kant keskusega Triigi külas.

Rahvaarv 2000.a 608 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 571 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 575 elanikku.

Probleemsed teenused

Staadion - puudub kandis, lähim staadion asub Simuna kandis.

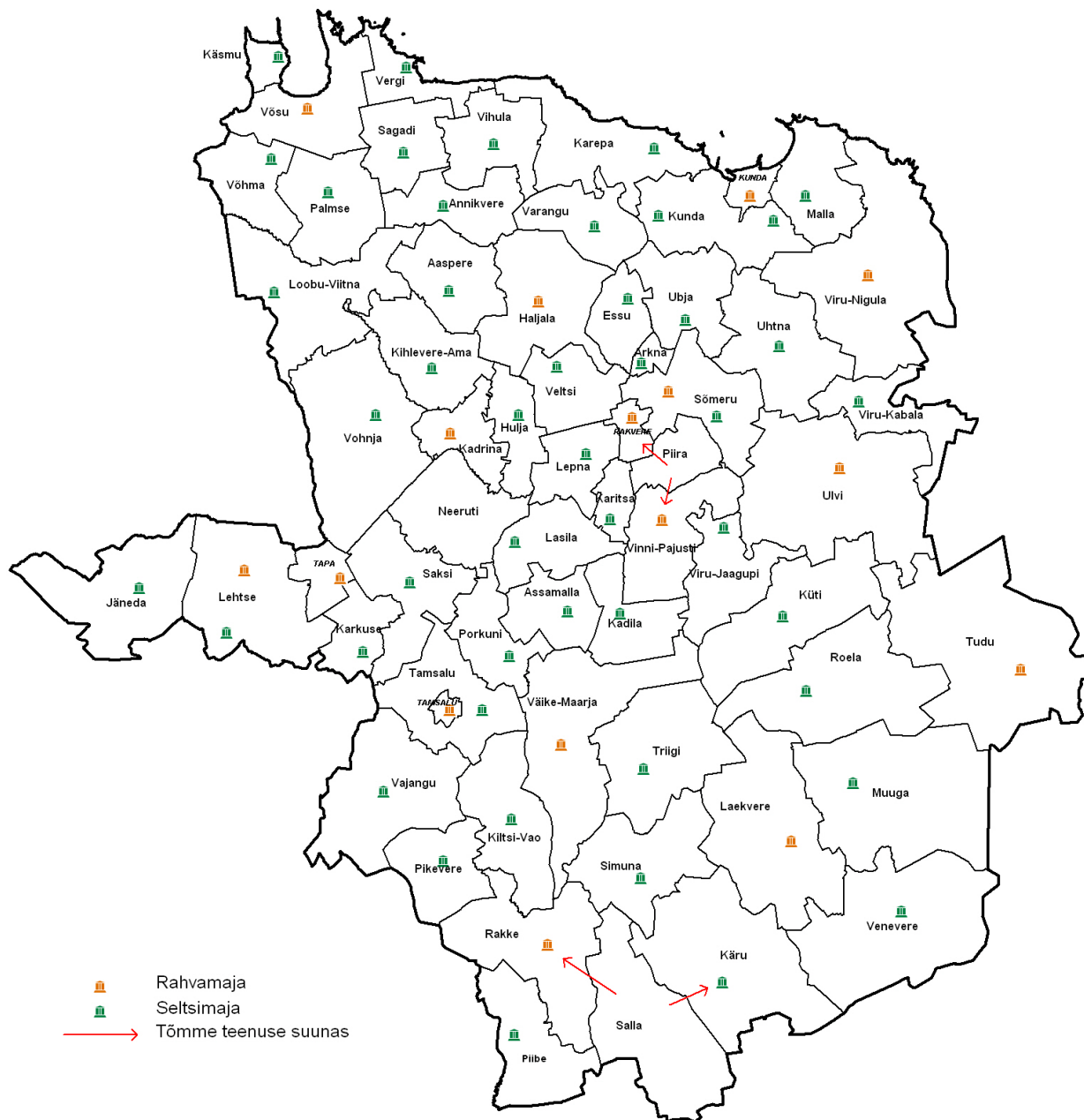
Konkurentsi tundlik objekt või kant

Triigi kant külgneb Väike-Maarja kandiga, kuhu on koondunud enamus teenustest.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 6 x päevas vallakeskusega. Ühendus maakonnakeskusega käib läbi vallakeskuse.

Staadion - Väike-Maarja arengukava 2007-2014 järgi on vajadus staadioni järgi suur. Vajalik on rajada Väike –Maarja staadion. Seniks tagada teenus korraldatud transpordiga Tamsalu linnast või Rakvere linnast.

Joonis 9. Seltsimaja (rahvamaja) kättesaadavus

7.6 Ääremaa kandidid

Neid kante iseloomustab alljärgnev:

- Elanike arv üldjoontes alla 200, sageli isegi alla 100.
- Domineerib klassikaline hajaasustus. Suuremad asulad puuduvad või on nende elanike arv ja selle osatähtsus kandis tagasihoidlik.
- Tegemist on kohalike ääremaadega põhiliste keskasulate suhtes.
- Elanike arv on viimaste aastakümnete jooksul märgatavalt (sageli enam kui kahekordselt) vähenenud.
- Vanuskoosseisu iseloomustab tööeast vanemate suur osatähtsus ja laste väike arv ning osatähtsus rahvastikus.
- Puuduvad suuremate tööandjatega ettevõtted ja asutused.
- Pole keskuseks mõnele teisele kandile, va tingimustel, kui asendiga mõne suurema tee ääres on kaasnenud poe, söögikoha vms objekti olemasolu.
- Sotsiaalse infrastruktuuri objektid põhiliselt puuduvad. Objektid on juba aastakümneid tagasi põhiliselt (mõned ka veel 1990.ndatel) suletud.
- Teenuste kättesaadavusega seotud probleemid on suured, sest transpordiühendused ja ka teede olukord on enamasti halvad.

7.6.1 Varangu kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kandle, Aaviku, Varangu, Pehka.

Haljala valla ääremaaline kant, keskuseks võib pidada Varangu küla.

Rahvaarv 2000.a 162 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 161 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 276 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus valla- ja maakonnakeskusega on kolmel päeval nädalas.

Lastehoid - puudub kandis, lähim lasteaed asub Haljala kandis.

Alg- ja põhiharidus - puuduvad kandis, lähim teenuse pakkuja asub Haljala kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Haljala kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Esmatarbekaubad - puudub kandis, kanti teenindab kauplusauto.

Pangateenus - puudub kandis.

Postiteenus - puudub kandis.

Päevakeskus - puudub kandis.

Staadion - puudub kandis.

Spordiväljak - kandis puudub spordiväljak.

Spordisaal - puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas vallakeskusega. Ühendus maakonnakeskusega käib läbi vallakeskuse.

Lastehoid - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Haljala kandis.

Alg- ja põhiharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Haljala kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Haljala kandis.

Perearsti teenus on kättesaadav Haljala kandist.

Ravimimüük - teenus on kättesaadav Haljala kandist.

Esmatarbekaubad - võimalusel säilitada kauplusauto.

Panga ja postiteenus on kättesaadav Haljala kandist.

Päevakeskus - teenus on kättesaadav Haljala kandist.

Spordiväljak - kavandada vajadustele vastava spordiväljaku rajamine.

Spordisaal – teenus on kättesaadav Haljala kandist.

Staadion – teenus on kättesaadav Haljala kandist.

7.6.2 Kihlevere-Ama kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Ama, Võipere, Hõbeda, Kihlevere.

Kadrina valla ääremaaline kant, keskuseks võib pidada Kihlevere küla.

Rahvaarv 2000.a 430 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 476 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 316 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus maakonnakeskusega puudub.

Lastehoid - puudub kandis, lähimad lasteaiad asuvad Vohnja kandis ja Kadrina kandis.

Alg- ja põhiharidus - puuduvad kandis, lähimad teenuse pakkujad asuvad Vohnja kandis ja Kadrina kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis, lähim üldkeskharidust pakkuva asutus asub Kadrina kandis.

Seltsimaja - puudub kandis, seltsitegevus on koondunud raamatukogu ruumides.

Ravimimüük - puudub kandis.

Päevakeskus - puudub kandis.

Panga- ja postiteenus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Kadrina kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Esmatarbekaubad - kaupluse sulgemine majanduslikel põhjustel.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - minimaalne sagedus vähemalt 3 x päevas vallakeskusega. Ühendus maakonnakeskusega toimub läbi vallakeskuse.

Lastehoiuteenus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Vohnja kandis või Kadrina kandis.

Alg- ja põhiharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandis.

Üldkeskharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandis.

Esmatarbekaubad – võimalusel säilitada teenus kandi siseselt või tagada korraldatud transpordi kaudu Kadrina kandis või Loobu-Viitna kandis.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Kadrina kandis.

Postiteenus - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Kadrina kandis või Loobu-Viitna kandis.

Seltsimaja – teenus tagada Kihlevere raamatukogu ruumide baasil.

Päevakeskus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kadrina kandis.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu kas Viitna-Loobu kandis või Kadrina kandis.

7.6.3 Neeruti kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Võduvere, Neeruti, Kiku, Jõepere, Pariisi, Udriku, Salda.

Kadrina valla ääremaaline kant keskusega Udriku külas.

Rahvaarv 2000.a 561 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 585 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 601 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus vallakeskusega puudub Jõepere, Pariisi küladel. Ühendus maakonnakeskusega käib läbi vallakeskuse.

Lastehoid - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Kadrina kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Kadrina kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Kadrina kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Kadrina kandis.

Ravimimüük - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Kadrina kandis.

Seltsimaja - puudub kandis.

Esmatarbekaubad - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Postiteenus - puudub kandis.

Raamatukogu - puudub kandis.

Päevakeskus - puudub kandis.

Staadion - puudub kandis.

Spordiväljak - olemasolev spordiplats vajab rekonstrueerimist.

Spordisaal - puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas vallakeskusega. Ühendus maakonnakeskusega käib läbi vallakeskuse.

Lastehoid - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandist.

Alg- ja põhiharidus - tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandist.

Üldkeskharidus - tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandist.

Perearsti teenus - tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandist.

Ravimimüük - tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandist.

Seltsimaja - seltsitegevus kandis toimib ilma ruumideta.

Esmatarbekaubad - kanti võiks teenindada kauplusauto.

Pangateenus - tagada korraldatud transpordiga Kadrina kandist, suurema nõudluse korral tuleks lisada pangabussi peatuskoht.

Raamatukogu - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kadrina kandist või Saksi kandist.

Päevakeskus - tagada korraldatud transpordiga Kadrina kandist.

Staadion - tagada korraldatud transpordiga Kadrina kandist.
Spordiväljak - olemasolev spordiplats vajab rekonstrueerimist.
Spordisaal - tagada korraldatud transpordiga Kadrina kandist.

7.6.4 Piibe kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Koluvere, Piibe, Kõpsta, Lahu, Nõmmküla.
Rakke valla ääremaaline kant keskusega Piibe külas.
Rahvaarv 2000.a 156 elanikku.
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 140 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 148 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - puudub ühendus maakonnakeskusega.
Perearsti teenus - puudub kandis, lähim perearst asub Rakke ja Koeru kandis.
Ravimimüük - puudub kandis, lähim apteek on Rakke ja Koeru kandis.
Postiteenus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja on Rakke ja Koeru kandis.
Esmatarbekaubad - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja on Rakke ja Koeru kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Koeru valla lähedus võib mõjutada Piibe kandi elanikke tarbima teatud olmeteenuseid ning sotsiaalseid teenuseid (töökohad) pigem Koeru vallast kui Rakke kandist.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - minimaalne sagedus 2 x päevas vallakeskusega ja 3 x päevas Koeru kandiga. Ühendus maakonnakeskusega toimub läbi vallakeskuse Rakke.
Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist või Koeru kandist.
Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist või Koeru kandist.
Postiteenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist või Koeru kandist.
Esmatarbekaubad - säilitada kauplusauto vähemalt 1 x nädalas.

7.6.5 Salla kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Villakvere, Kaavere, Jäätma, Koila, Emumäe, Kadiküla, Mäiste, Salla, Kitsemetsa, Olju, Lasinurme, Mõisamaa, Sootaguse, Tammiku, Väike-Tammiku.
Rakke valla ääremaaline kant keskusega Salla külas.
Rahvaarv 2000.a 458 elanikku.
Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 444 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 374 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - puudub ühendus maakonnakeskusega.
Põhiharidus - muret tuntakse Salla Põhikooli jätkusuutlikkuse pärast, sest õpilaste arv järjest väheneb.
Üldkeskharidus - puudub kandis.
Perearsti teenus - puudub kandis, lähim perearst asub Rakke kandis.
Ravimimüük - puudub kandis, lähim apteek asub Rakke kandis.
Esmatarbekaubad - muret tuntakse poe jätkusuutlikkuse pärast.
Spordiväljak on küll kandis olemas, aga vajab renoveerimist.

Spordisaal - puudub kandis, lähim spordisaal asub Rakke kandis.

Pangateenus - puudub kandis, lähim postkontor asub Rakke kandis.

Teenused, mille kättesaadavus võib halveneda:

Parandama peaks noorte huvialategevuse ja perearsti teenuste kättesaadavust.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: sagedus vähemalt 3 x päevas vallakeskusega. Ühendus maakonnakeskusega toimub läbi vallakeskuse Rakke.

Algharidus - säilitada kandis.

Põhiharidus – teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist.

Üldkeskharidus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.

Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist.

Esmatarbekaubad – olemasoleva kaupluse sulgemisel säilitada kindlasti kauplusauto marsruut vähemalt 1 x nädalas.

Spordiväljak - vajab renoveerimist.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist.

Avalik internetipunkt – teenuse kättesaamiseks korraldada paindlikumalt Salla kooli lahtioleku aega.

Kandis puuduvad esmatasandi teenused on kättesaadavad vallakeskusest Rakke kui keskuskandist.

7.6.6 Viru-Kabala kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Viru-Kabala, Uljaste.

Rägavere valla ääremaaline kant keskusega Viru-Kabala külas.

Rahvaarv 2000.a 268 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 223 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 249 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – ebapiisav sagedus.

Seltsimaja - puudub kandis.

Esmatarbekaubad - puudub kandis, lähim kauplus asub Ulvi kandis.

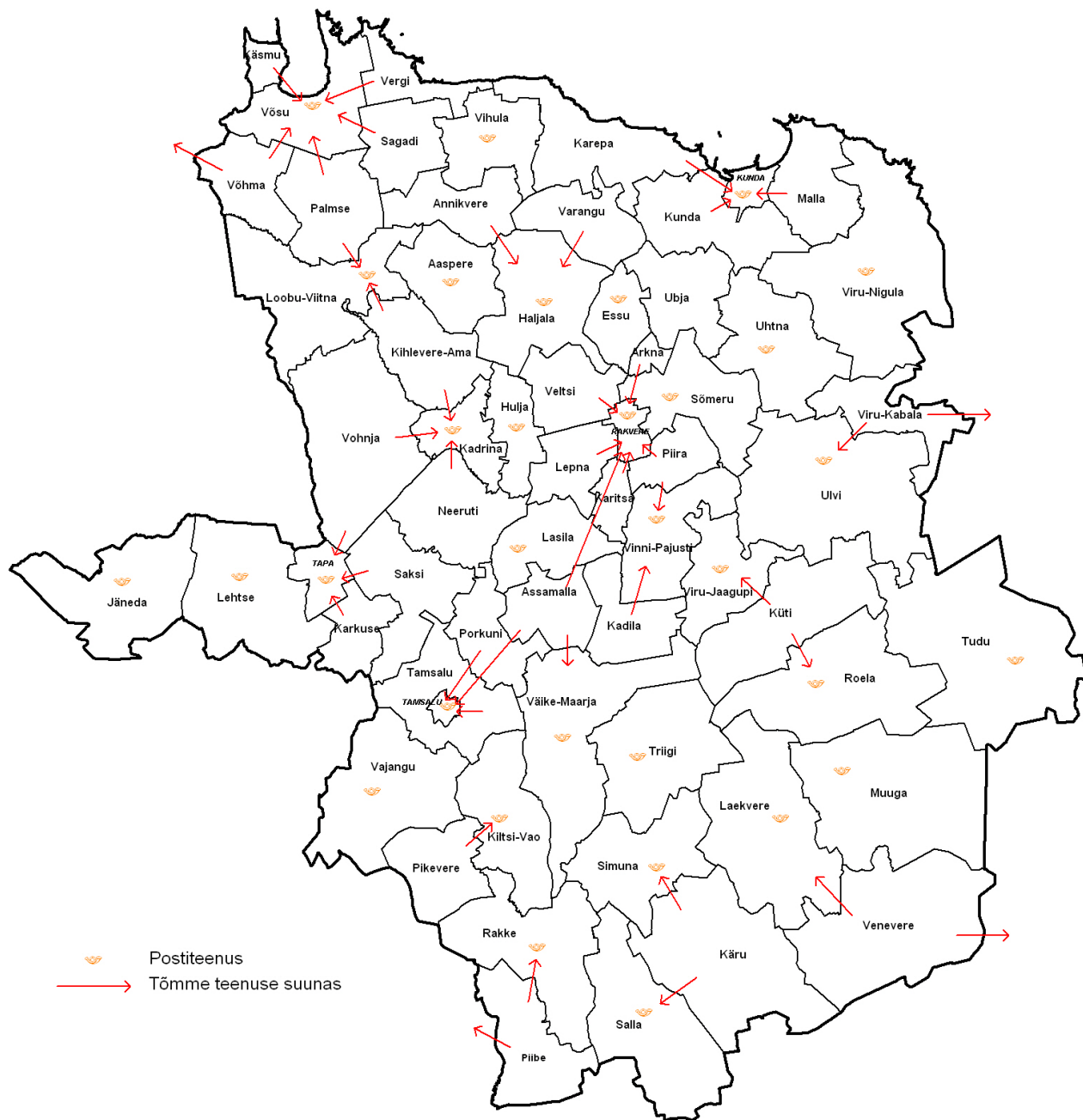
Pangateenus - puudub kandis.

Rahvamaja - puudub kandis, lähim rahvamaja asub Ulvi kandis.

Spordiväljak - kandis on spordiplats olemas, aga vajab edasi arendamist.

Spordisaal - puudub kandis.

Päevakeskus - puudub kandis.

Joonis 10. Postiteenuse kättesaadavus

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Teenindussidemed on Kiviõli linna ja Sonda alevikuga Ida-Virumaal.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 3 x päevas vallakeskusega ning 3 x päevas Sonda alevikuga. Minimaalne ühendus maakonnakeskusega 6 x päevas suunal Viru-Kabala–Sämi-Rakvere. Peatuste Kabala ja Kabala raudteejaam vahele on vajalik rajada kergliiklustee.

Esmatarbekaubad – teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Sonda või Ulvi kandist, lisaks teenindab kanti kauplusauto.

Seltsimaja vajadusel ja võimalusel rajada Viru-Kabala küla olemasolevatesse, kuid kasutamata hoonetesse (raudteejaama hoone või endine rahvamaja). Rajatavasse majja kavandada rohkem funktsioone, nt päevakeskus.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Sonda kandist või Rakvere ja Kiviõli linnast.

Rahvamaja - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Sonda kandist või Ulvi kandist.

Spordiväljak - spordiväljak rajada Uljaste ja Viru-Kabala külasse.

Spordisaal - tagada teenus korraldatud transpordi kaudu Sonda või Ulvi kandist.

Päevakeskus - päevakeskus vajadusel ja võimalusel rajada Viru-Kabala küla olemasolevatesse, kuid kasutamata hoonetesse (raudteejaama hoone või endine rahvamaja); rajatavasse majja kavandada rohkem funktsioone, nt seltsimaja.

7.6.7 Assamalla kantÜldandmed:

Kandi moodustavad külad: Assamalla, Kullenga, Lemmküla, Vadiküla, Võhmetu, Koplitaguse, Koiduküla.

Tamsalu valla ääremaaline kant keskusega Assamalla külas.

Rahvaarv 2000.a 215 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 187 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 204 elanikku.

Probleemsed teenused

Seltsimaja - puudub kandis.

Lastehoid - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Tamsalu linnas või Väike-Maarja kandis.

Põhiharidus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Tamsalu linnas või Väike-Maarja kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis, lähim teenuse pakkuja asub Tamsalu linnas või Väike-Maarja kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis, teenus on kättesaadav Väike-Maarja kandist või Tamsalu linnast.

Ravimimüük - puudub kandis, teenus on kättesaadav Väike-Maarja kandist või Tamsalu linnast.

Esmatarbekaubad - puudub kandis, kanti teenindab kauplusauto.

Panga-, postiteenus - puuduvad kandis. Panga- ja postiteenus on kättesaadav Väike-Maarja kandist või Tamsalu linnast.

Spordiväljak, spordisaal - puuduvad kandis. Lähim spordiväljak ja spordisaal asub Väike-Maarja kandis või Tamsalu linnas.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus 10 x päevas maakonnakeskusega ning 6 x päevas vallakeskusega. Minimaalne sagedus Lasila kandiga 3 x päevas edasi-tagasi.

Seltsimaja - seltsimaja ja raamatukogu võiksid asuda ühes hoones.

Lastehoid - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Tamsalu kandist.

Põhiharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Tamsalu linnast.

Üldkeskharidus - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakvere linnast, Väike-Maarja kandist või Tamsalu linnast.

Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist või Tamsalu linnast.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Tamsalu linnast või Väike-Maarja kandist.

Esmatarbekaupad - esmatarbekaupade tagamiseks kauplusauto marsruut (1x nädalas) koostöös Kadrina, Tapa, Tamsalu vallavalitsustega Saksi, Neeruti, Lasila, Assamalla ja Porkuni kantide teenindamiseks.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist, Rakvere linnast või Tamsalu linnast. Võimalus kasutada Lasila kandis postipanga teenust.

Postiteenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist, Rakvere linnast või Tamsalu linnast.

Spordiväljak - tagada võimalus spordiväljaku rajamiseks.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Tamsalu linnast või Väike-Maarja kandist.

7.6.8 Annikvere kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Vila, Villandi, Adaka, Metsiku, Salatse, Annikvere, Noonu.

Vihula valla ääremaaline kant keskusega Annikvere külas.

Rahvaarv 2000.a 182 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 169 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 140 elanikku.

Probleemsed teenused

Seltsimaja - puudub kandis.

Lastehoid - puudub kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Raamatukogu - puudub kandis.

Esmatarbekaupad - puudub kandis, kanti teenindab kauplusauto.

Pangateenus - puudub kandis.

Posti teenus - puudub kandis.

Spordiväljak - puudub kandis.

Spordisaal - puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus Annikvere külakeskuse ja vallakeskuse vahel 3 x päevas edasi-tagasi, minimaalne sagedus maakonnakeskusega 6 x päevas Võsu-Haljala Rakvere suunal.

Seltsimaja - kui moodustatakse kohaliku elu edendamiseks selts, tagada seltsitegevuseks vastavad ruumid kandis.

Lastehoid - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Haljala kandist või Vihula kandist.

Põhiharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Üldkeskharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Esmatarbekaubad - säilitada kauplusauto teenindamine, lisaks tagada teenus korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Spordiväljak - vajadusel leida võimalus spordiväljaku rajamiseks.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Haljala kandist.

7.6.9 Võhma kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Vatu, Tõugu, Võhma, Ilumäe, Joandu, Uusküla, Aasumetsa. Vihula valla ääremaaline kant keskusega Võhma külas.

Rahvaarv 2000.a 135 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 137 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 97 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - puudub kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Raamatukogu - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Posti teenus - puudub kandis.

Spordiväljak - puudub kandis.

Spordisaal - puudub kandis.

Avalik internetipunkt – puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus vallakeskusega 3 x päevas edasi-tagasi, minimaalne sagedus suunal Ilumäe-Palmse-Viitna 3 x päevas ning minimaalne sagedus 3 x päevas Loksa linnaga. Ühendus maakonnakeskusega toimub läbi vallakeskuse.

Alg- ja põhiharidus - teenus tagada omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist või Kadrina kandist.

Üldkeskharidus - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Kadrina kandis või Loksa linnast.

Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist või Loksa linnast.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist või Loksa linnast.

Posti teenus - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist või Loksa linnast.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordi kaudu Võsu kandist.

Spordiväljak - vajadusel rajada Võhma külasse spordiväljak.

Avalik internetipunkt - leida vajalik ruum seltsimajas.

7.6.10 Karepa kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Rutja, Karepa, Tidriku, Toolse, Andi, Eisma, Kiva, Vainupea. Vihula valla ääremaaline kant keskusega Karepa külas.

Rahvaarv 2000.a 175 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 188 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 205 elanikku.

Probleemsed teenused

Lastehoid – puudub kandis.

Alg-, põhi-, üldkeskharidus – puudub kandis.

Perearsti teenus – puudub kandis.

Ravimimüük – puudub kandis.

Spordisaal – puudub kandis.

Panga- ja postiteenus – puuduvad kandis.

Ühistransport – ühendus maakonnakeskusega kolm korda nädalas, vallakeskusega üks kord nädalas.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

Kunda linna lähedus või mõjutada Karepa kandi elanikke tarbima teatud sotsiaalseid (haridus, lasteaed) ja olmeteenuseid pigem Kunda linnast kui Võsu kandist.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus Kunda linnaga 3 x päevas edasi-tagasi, minimaalne sagedus maakonnakeskusega 3 x päevas läbi Kunda linna. Minimaalne sagedus 2 x nädalas vallakeskusega.

Lastehoid – teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Vihula kandist või Kunda linnast.

Algharidus – teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Vihula kandist või Kunda linnast.

Põhiharidus – teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Kunda linnast.

Üldkeskharidus – teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast või Haljala kandist.

Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

Postiteenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

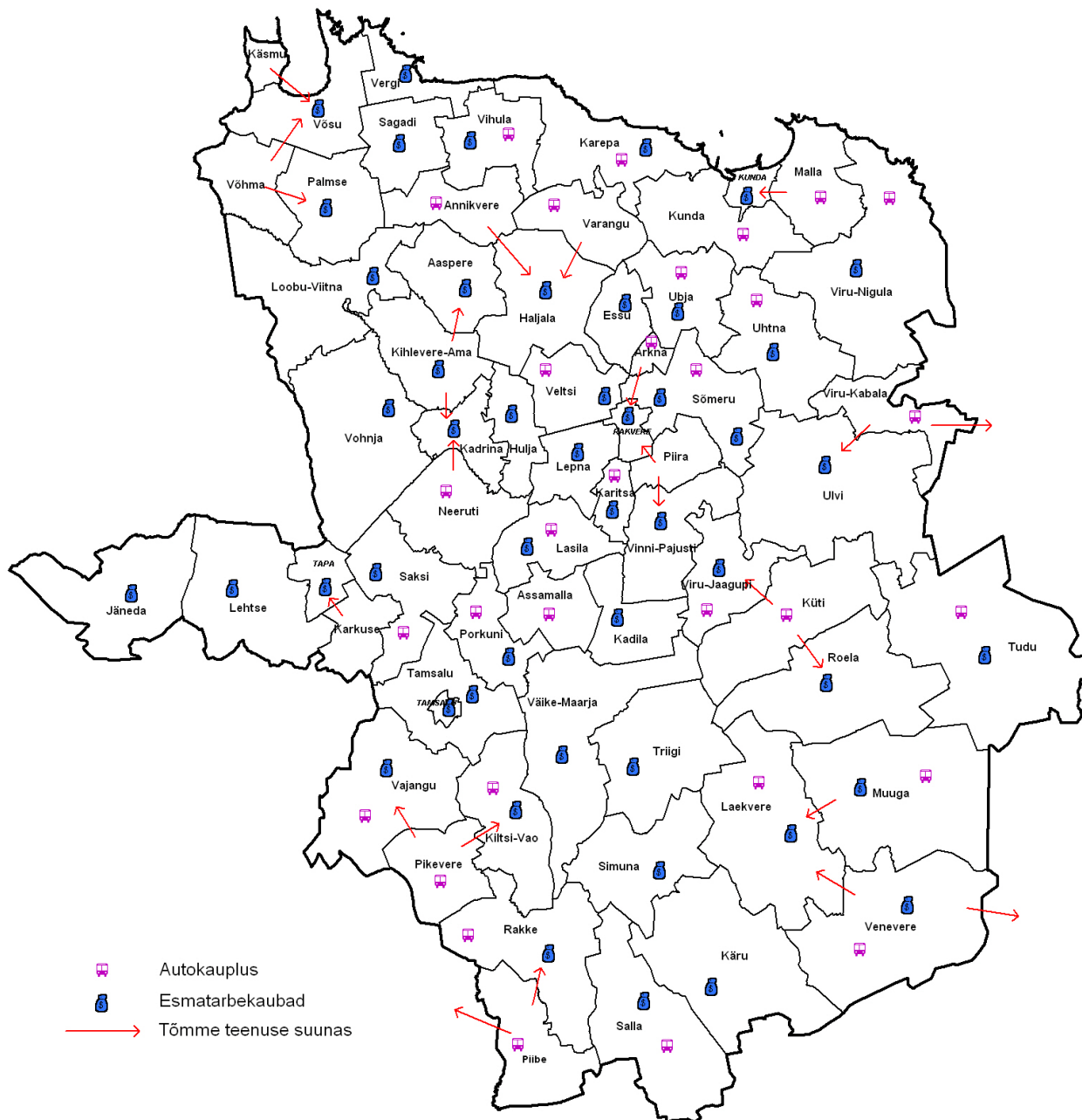
7.6.11 Vihula kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Karula, Pajuveski, Haili, Vihula, Tiigi, Kosta, Paasi.

Vihula valla ääremaaline kant keskusega Vihula külas.

Rahvaarv 2000.a 276 elanikku.

Joonis 11. Esmatarbekaupade kättesaadavus

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 282 elanikku.
Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 261 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - sagedus maakonnakeskusega 2 x päevas läbi Kunda linna, sagedus 1 x päevas vallakeskusega.

Põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus – puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Spordisaal - teenus puudub kandis.

Staadion - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: minimaalne sagedus maakonnakeskusega 3 x päevas edasi-tagasi. Minimaalne sagedus 3 x nädalas vallakeskusega.

Põhiharidus – teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordi kaudu Haljala kandist.

Üldkeskharidus – teenus tagada korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Võsu kandist või Haljala kandist.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Võsu kandist või Haljala kandist.

Staadion - teenus tagada korraldatud transpordiga Haljala kandist.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Võsu kandist või Haljala kandist.

7.6.12 Malla kant

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kutsala, Iila, Kuura, Malla, Simunamäe, Letipea.

Viru-Nigula valla ääremaaline kant keskusega Malla külas.

Rahvaarv 2000.a 180 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 168 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 214 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport - ühendus maakonna- ja vallakeskusega puudub.

Üldkeskharidus – puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Esmatarbekaubad - kanti teenindab kauplusauto.

Pangateenus - puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport: ühendus Malla küla, Viru-Nigula aleviku ja Kunda linnaga minimaalselt 3 x päevas.

Üldkeskharidus – teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

Esmatarbekaubad - säilitada kauplusauto teenindamine, lisaks tagada teenus korraldatud transpordiga Kunda linnast.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kunda linnast.

7.6.13 KÄRU KANT

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Kärü, Imukvere.

Väike-Maarja valla ääremaaline kant keskusega Kärü külas.

Rahvaarv 2000.a 150 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 129 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 147 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – puudub otseühendus valla- ja maakonnakeskusega.

Lastehoid - puudub kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis.

Ravimimüük - puudub kandis.

Raamatukogu - puudub kandis.

Pangateenus - puudub kandis.

Posti teenus - puudub kandis.

Spordiväljak - puudub kandis.

Spordisaal - puudub kandis.

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - sagedus vähemalt 3 x päevas Salla ja Rakke kandiga ja 2 x päevas Simuna kandiga. Ühendus valla- ja maakonnakeskusega kas üle Rakke või üle Simuna.

Algharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Salla kandist, Rakke kandist või Simuna kandist.

Põhiharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Rakke kandist või Simuna kandist.

Üldkeskharidus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.

Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Simuna kandist.

Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja või Rakke kandist.

Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist või Simuna kandist.

Rahvamaja - teenus tagada korraldatud transpordiga Rakke kandist või Väike-Maarja kandist.

Staadion - teenus tagada korraldatud transpordiga Simuna kandist. Staadion vajab renoveerimist.

Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Simuna kandist.

7.6.14 PIKEVERE KANT

Üldandmed:

Kandi moodustavad külad: Aavere, Raigu, Pikevere, Varangu.

Väike-Maarja valla ääremaaline kant keskusega Pikevere külas.

Rahvaarv 2000.a 225 elanikku.

Rahvaarv seisuga 01.01.2007.a. 208 elanikku.

Eeldatav rahvaarv kandis 2015.a. 73 elanikku.

Probleemsed teenused

Ühistransport – ühendus valla- ja maakonnakeskusega on puudulik.

Lastehoid - puudub kandis.

Alg- ja põhiharidus - puudub kandis.

Üldkeskharidus - puudub kandis.

Perearsti teenus - puudub kandis.
Ravimimüük - puudub kandis.
Seltsimaja - puudub kandis.
Esmatarbekaubad - puudub kandis, kanti teenindab kauplusauto.
Postiteenus - puudub kandis.
Raamatukogu - puudub kandis.
Pangateenus - puudub kandis.
Spordiväljak, spordisaal - puudub kandis.
Raamatukoguteenus - puudub kandis.
Avalik internetipunkt - puudub kandis.
Rahvamaja - puudub kandis.

Konkurentsi tundlik objekt või kant

-

Teenuse tagamise meetmed kandis

Korraldatud transport - minimaalne sagedus vähemalt 3 x päevas vallakeskusega edasi-tagasi. Ühendus maakonnakeskusega üle vallakeskuse.
Lastehoid - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kiltsi-Vao kandist või Vajangu kandist.
Algharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Kiltsi-Vao või Vajangu kandist.
Põhiharidus - teenus tagada kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud transpordiga Väike-Maarja või Vajangu kandist.
Üldkeskharidus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.
Perearsti teenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist või Vajangu kandist.
Ravimimüük - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.
Seltsimaja - kui moodustatakse kohaliku elu edendamiseks selts, tagada seltsitegevuseks vastavad ruumid kandis.
Esmatarbekaubad - säilitada kauplusauto teenindamine, lisaks tagada teenus korraldatud transpordiga Kiltsi-Vao kandist või Vajangu kandist.
Postiteenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kiltsi-Vao kandist.
Pangateenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.
Spordiväljak - teenus tagada korraldatud transpordiga Kiltsi-Vao kandist või Vajangu kandist.
Spordisaal - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.
Raamatukoguteenus - teenus tagada korraldatud transpordiga Kiltsi-Vao kandist või Vajangu kandist.
Avalik internetipunkt - teenus tagada korraldatud transpordiga Kiltsi-Vao kandist või Vajangu kandist.
Rahvamaja - teenus tagada korraldatud transpordiga Väike-Maarja kandist.

8 Üldised lahendusettepanekud

Maakonnateemaplaneering pakub välja võimalikud lahendid, edaspidiselt tuleb otsustada, millised neist on toimivamad ja konkreetsele kohale parimad.

8.1 Ettepanekud probleemsetes kantides teenuste kättesaadavuse parendamiseks

Ääremaalised kandidid:

- Korraldatud transpordi sageduse tõstmine ühenduseks lähima keskusega, vajadusel korraldatud transport tellimuse alusel.
- Esmatarbekaupade kättesaadavuse tagamine eelkõige läbi kauplusauto teenuse.
- Kogukonnal baseeruvate teenuste arendamine: lastehoid, turvalisus, kultuuriteenus ja huvitegevus.

Maalised kandidid:

- Esmatasandi teenuste ja täiendavalt käsitletud teenuste, mida ei ole kandis kohapeal ning mida ei ole otstarbekas kohapeal pakkuda, kättesaadavuse tagamiseks parandada ühendust keskusasulatega.
- Esmatarbekaupade kättesaadavuse tagamine kohapeal. Kohalikel omavalitsustel korraldada kauplusauto marsruut piirkondades, kus puuduvad kauplused.
- Kogukonnal baseeruvate teenuste arendamine: lastehoid, turvalisus, kultuuriteenus ja huvitegevus.
- Sotsiaalse infrastruktuuri objektide koondamine ühtedesse ruumidesse/hoonetesse, mitmeteenuseliste keskuste arendamine.

Saarelised kandidid:

- Säilitada võimalusel olemasolevate teenuste kättesaadavus kohapeal.
- Tagada avaliku halduse teenuse võimalikult hea kättesaadavus kohapeal (osavallavalitsus) või haldusterritoriaalse muudatuse kaudu (muuta haldusterritoriaalset kuuluvust teise omavalitsuse kasuks, kust oleks teenuste pakkumine kättesaadavam) muuta avaliku halduse teenus paremini kättesaadavaks.

Korraldatud transpordi suhtes erandolukorras olevad kandidid

- Vt ptk 8

Linnalähedased kandidid:

- Linna ja linnalähedasi kante hõlmava ühtse bussiliinivõrgu loomine.
- Linnaga ühendavate kergliiklusteede rajamine.

8.2 Ettepanekud teenuste kättesaadavuse parendamiseks

Lastehoid:

- Võimalusel ühtselt administreerida ühe omavalitsuse piires asuvad lasteaiad ja koolid.
- Toetada lastehoiuteenuse pakkujaid.
- Probleemsetes kantides lahendada lastehoid kogukonnateenuse kaudu.
- Erivajadustega lasteaiaaalistele lastele luua eraldi rahastamisskeem.
- Lasteaia sulgemisel leida kandis võimalused lastehoiu korraldamiseks kandis oleva alg- või põhikooli juures (polüfunktsionaalne keskus – lasteaed-alkool vms).

Haridus:

- Õpilaskodu rajamine linnade üldhariduskoolide juurde maapiirkondadest pärit gümnaasiumiõpilaste teenindamiseks.
- Suurendada õpilaskodudes riiklikult toetavate õpilaskohtade pearaha, kuna osa õpilasi vajab õpilaskodu teenust ka nädalalõppudel ja õppeperioodi koolivaheajadel.
- Luua õpetajatele sotsiaalsete soodustuste süsteem (nt. munitsipaalkorter).
- Kindlustada kõigis kohalikes omavalitsustes lastele ja noortele sh erivajadustega, õpi-, psühholoogiline- ja karjäärinõustamine.

Ravimimüük:

- Ravimite kättesaadavuse parandamiseks maalistes ja ääremaalistes kantides võtta kasutusele ravimibuss. Eeldab tellimuste esitamise võimalust interneti vahendusel.
- Ravimimüügi võimaldamine perearstikeskuses. Perearsti töömahu suurenemise tõttu vajalik täiendav rahastamine riigi või kohaliku omavalitsuse poolt.
- Muuta seadusandlust ravimite kättesaadavuse tagamiseks – st lubada apteekide ja ravimite müügipunktide rajamist senisest kriteeriumitest vabamalt (teatud regionaalpoliitilistel kaalutlustel) ning toetada paindlikumaid ravimimüügi vorme, sh. käsimüügiravimite müügi võimaldamine kohalikes kauplustes.
- Arendada valveapteekide süsteem linnades.

Perearstiteenus:

- Perearstinimistute olulisel vähenemisel mitte vähendada perearstipraksiste arvu maapiirkondades, vaid pigem korraldada ringi perearstipraksiste teenindus piirkonnad.
- Perearstide rahastamisel korrastada koefitsientide süsteemi – koefitsiendid hajaasutuse tingimustes (kaugus maakonnakeskusest, praksis mitmes kohalikus omavalitsuses).
- Probleemsetes kantides praksist pidavatele perearstidele luua sotsiaalsete soodustuste süsteem (õppelaenu kustutamine, eluaseme soetamise soodustused, ametikorteri kasutamine vms). Sotsiaalsete tagatiste süsteemi üheks eesmärgiks on kõrgharidusega tervishoiuspetsialistide meelitamine kohalikku omavalitsusse.

Seltsimaja (seltsitegevus):

- Moodustada seltsimajade juurde teenuste ühildamise eesmärgil polüfunktsionaalsed keskused (seltsimaja, avalik internet, päevakeskus, noortekeskus, raamatukogu vms).
- Toetada kultuurilist isetegevust omavalitsustes, hoonete või ruumide seltsitegevuseks tasuta kasutamiseks andmisega ja rahalise toetusega.
- Kohalikel omavalitsustel toetada võimaluste korral erinevate abiprogrammide kaasrahastamist.
- Kohalikul omavalitsusel otsida võimalusi professionaalsete kultuuriteenuste (teater, kino jt) jõudmist kaugematesse kantidesse, sõlmida koostöölepingud kultuuriministeeriumi jt. partneritega.
- Rajada kanti külaplatsid, kus on võimalik korraldada vabaõhuüritusi ning vajadusel mängida sportlike mängu.

Korraldatud transport:

- Maakonna avalikke liinide teenindamist koordineeriva ja arendava ühistranspordikeskuse loomine.
- Keskusasulaid ja nende tagamaid ühendatavate lühemate liinide sisseseadmine: suurenev sagedus, suurenev ümberistumiste arv, suurenev vajadus sõiduplaanide ühilduvuseks.

- Erinevaid reisijateveo vahendeid ning sõiduaegu ja marsruute arvestavate (tellimuspõhine) paindlike sõiduplaanide ja liinivõrgu juurutamine.
- Linnalähedastes kantides parandada ühistranspordiühendust linnaliinibusside marsruutide pikendamise või uute bussiliinide loomise teel.
- Maalistes kantides parandada korraldatud transpordiühendust, hoides õpilasliine osalise graafikuga käigus ka koolivaheaegadel ja suvel.
- Ühistranspordiliinidel luua piletikontrolli süsteem, mis on vajalik piletimüügist laekuvate tegelike tulude väljaselgitamiseks.
- Igast kandist peab saama vallakeskusesse ja tagasi ning maakonnakeskusesse ja tagasi ühistranspordiga vähemalt 3 korda päevas mõistliku intervalliga, v.a. erandolukorras olevad kandid, kust peab saama vallakeskusesse ja tagasi ning maakonnakeskusesse ja tagasi vähemalt 2 kord päevas. Kantides, mis jäävad maakonna keskuskante ja/või keskuseid ühendavatele transpordiliinidele võimalusel tagada sama sagedane transpordikorraldus, mis vastavate keskuskantide või keskuste vahel.

Esmatarbekaubad:

- Erinevate teenuste (kauplus, postiasutus, pangateenus, jt) kättesaadavuse tagamine ühest kohast, nn polüfunktsionaalsed teeninduskeskused.
- Soetada maakonda maavalitsuse ja kohalike omavalitsuste koostöös maakonna äärealade kantide elanike esmatarbekaupadega varustamiseks vähemalt kaks kauplusauto (polüfunktsionaalne teenindusbuss, mis võiks pakkuda ka muid teenuseid, näiteks panga- ja postiteenust).
- Riiklikult toetada kauplusauto teenuse pakkumist piirkondades, kus puudub kohalik maapood, eelkõige just sõidukulu osas.
- Kaupluse puudumisel kandis, on vajalik tagada elanikel võimalus käia kord nädalas poes valla transpordiga, kui seda ei ole võimalik tagada ühistranspordiga.
- Võimaldada lisaks omavalitsustele ja mittetulundusühingutele ka erasektoril taotleda rahastamist (mõistliku omafinantseeringuga) riiklikest abiprogrammidest juhul, kui erasektor osutub esmatasanditeenust (esmatarbekaupade müük, postiteenuse-, ravimimüügiteenuse osutamine vms).
- Toetada (tegevustoetus) mittetulundussektorit sotsiaalse iseloomuga kogukonnateenuste osutamisel.
- Maalistes ja ääremaalistes kantides asuvates esmatarbekauplustes rakendada leebemalt toidukäitlemise norme.
- Maakaubanduse arendamiseks kaaluda maksusoodustuste tegemist (väiksem käibemaks).

Staadion:

- väiksemõõtmelised staadionid (100m jooksurada, jalgpalliväljak, kuulitõuke ja kettaheite ring, kaugus- ja kõrgushüppe koht) kavandada või renoveerida perspektiivsete põhikoolide juurde ja suuremõõtmelised staadionid vajadusel perspektiivsete gümnaasiumite juurde.

Spordiväljak:

- Rajada kanti külaplatsid, kus on võimalik vajadusel mängida sportlike mängu.

Üldhoolekanne:

- Dementsete vanurite hoolekande toetamine riigieelarvest.

Postiteenus:

- Maapiirkondades pakkuda teenust kaupluste juures (frantsiisikontor) või läbi kohalike kogukondade (läbi juriidiliste isikute tegutsevate seltside).

Turvalisuse teenus:

- Kogukondadele baseeruva vabatahtlike organisatsioonide koolituse, riikliku rahastamise ning riikliku sisejulgeoleku süsteemiga ühilduvuse tugevdamine.
- Ühtse aadress-süsteemi rakendamine, et tagada operatiivüksuste kiirem reageerimine.

Huviharidus- ja tegevus:

- Keskuskantides/keskustes õpilas- /internaatkodude rajamine, võimaldades väljaspool keskuseid elavatel õpilastel õppetöövälisest huvihariduse omandamisest ning huvitegevusest osa võtta.
- Korraldatud transpordi plaanides huvihariduse omandamise ning huvitegevuse aegadega arvestamine.
- Kogukonna baasil pakutava huvitegevuse toetamine pikemaajalisel, regulaarsel rahastamise baasil (mitte ainult projekti põhine rahastamine).

Avalik internet:

- Toetada interneti arengut ja uute tehniliste viiside rakendamist.

9 Ettepanekud kohalike omavalitsuste haldusterritoriaalse koostöö osas.

Toetada kohalike omavalitsuste haldusterritoriaalset koostööd:

- Viru-Nigula vald ja Kunda linn
- Vihula vald, Haljala vald, Kadrina vald ja Tapa vald
- Tamsalu vald, Väike-Maarja vald, Laekvere vald ja Rakke vald
- Rakvere linn, Rakvere vald, Sõmeru vald, Vinni vald ja Rägavere vald

Haldusterritoriaalne koostöö hõlmab ühiste projektide, planeeringute ja arengukavade koostamist, avalike teenuste kättesaadavuse korraldamist ühisametnike ja ühisasutuste kaudu.

10 Prioriteedid

Maavalitsuse ja kohalike omavalitsuste koostöös vajavad lahendamist järgmised valdkonnad:

- Säilitada keskusasulates kõik olemasolevad esmatasandi teenused.

Ühistransport

- Maakonna kõigi avalike liinide teenindamist koordineeriva ja arendava ühistranspordikeskuse loomine.
- Ühistranspordiliinidel luua piletikontrolli süsteem, mis on vajalik piletimüügist laekuvate tegelike tulude väljaselgitamiseks.

Haridus

Ettepanekud teenuste säilitamise osas

- Säilitada alghariduse kättesaadavus Veltsi kandis, Vihula kandis, Lahu kandis.
- Säilitada põhihariduse kättesaadavus Tudu kandis, Põlula kandis, Jäneda kandis, Vajangu kandis.

Turvalisuse teenus

- Säilitada maakonnas viis kiirabibrigaadi: 1 Kunda linnas, Tapa linnas, Väike-Maarja alevikus, 2 Rakvere linnas.
- Säilitada igas keskuskandis (vaata lk. 15) konstaablipunkt.
- Säilitada maakonnas kuus päästekomandot: Väike-Maarja alevikus, Simuna alevikus, Võsu alevikus, Tapa linnas, Kunda linnas ja Rakvere linnas.

11 Planeeringu elluviimine

1. Planeeringuga on tehtud ettepanekuid kehtivate seaduste, normatiivaktide ja olemasolevate planeeringute muutmiseks, täiendamiseks, täpsustamiseks.
2. Planeering on analüütiliseks toeks erinevatele ametkondadele - ministeeriumid, ametid, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS), Põllumajandusregistrite ja Informatsiooni Amet (PRIA), Lääne-Viru maavalitsus, maakondlik arenduskeskus jms arengudokumentide ja tegevuste kavandamisel.
3. Planeeringut rakendatakse riikliku teehoiukava koostamisel, ühistranspordi jt planeeritavate teenuste kättesaadavuse korraldamisel maakonnas.
4. Teemaplaneering on analüütiliseks toeks kohalike omavalitsuste planeeringute ja arengudokumentide koostamisel ning tegevuste kavandamisel.
5. Planeering on aluseks riiklike ja maakondlike programmide meetmete kavandamisele ja rakendamisele.
6. Planeering on alusdokument projektide hindamisel ja rahastamisel:
 - a) sotsiaalse infrastruktuuri teenuseid ja objekte käsitlevate projektide hindamisel lähtutakse planeeringuga kokkulepitud kriteeriumitest
 - b) sotsiaalse infrastruktuuri teenuseid ja objekte käsitlevad projektid järgivad planeeringut (investeeritakse planeeritud kantidesse ja teenuste tagamise viisidesse)- muutused toimuvad põhjendatult.

Järelevalve planeeringu elluviimise üle:

Seiret planeeringu elluviimise üle teostab maavanem, kes vaatab koostöös kohalike omavalitsustega üle planeeringu aastatel 2010 ja 2014 ning teavitab tulemustest asjakohaseid ministeeriume ja omavalitsusi.

Seire eesmärgiks on jälgida ja anda hinnang planeeringu rakendumisele:

- a) kandisiseselt planeeritud sotsiaalsete teenuste taseme säilimine;
- b) kandiväliselt planeeritud sotsiaalsete teenuste kättesaadavus;
- c) teenuste kättesaadavuse parendamise ettepanekute rakendatus;
- d) probleemsete teenuste süvendamise või leevendumise tase;
- e) probleemsete kantide süvendamise või leevendumise tase;

Lisaks tuleb seire käigus teostada analüüs uute võimalike probleemsete teenuste osas või teenuste kättesaadavuse parandamise uute ettepanekute osas.

Seire tulemustest lähtuvalt võib teha ettepanekuid:

- a) ministeeriumitele seadusandluse, riiklike vastavate planeeringute, arengu- ja tegevuskavade, vastavate toetusprogrammide algatamiseks või täiendamiseks.
- b) omavalitsustele arengukavade või üldplaneeringute algatamiseks või täiendamiseks, vastavate toetusprojektide ja tegevuskavade koostamiseks algatamiseks ja ellu viimiseks.

Seire tulemustest lähtuvalt võib maavanem algatada:

- a) uue vajaliku teemaplaneeringu koostamise.
 - b) vastava maakondliku arengukava koostamise.
 - c) vastavate arenguprojektide ja tegevuskavade koostamise ning ellu viimise.
- Planeeringu elluviimist jälgivad maavalitsuse vastavad osakonnad.

12 Kasutatud allikad

- EV Siseministeerium, Planeeringute osakond Metoodilised soovitused teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ koostamiseks Tallinn 2005
- Kliimask. Jaak, Raagmaa. Garri Sotsiaalse infrastruktuuri hindamine Eesti maa-asulates. Soovituslik juhendmaterjal. 2004
- Kliimask Jaak. Kantide tüpoloogia
- Kliimask Jaak. Probleemsete kantide ja teenuste määramine.
- Lass Jüri Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ lähteseisukohad
- Lääne-Maavalitsus Lääne maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur, I seletuskirja projekt. Haapsalu 2007
- Pedanik Eino Kultuuriministeeriumi soovituslikud seisukohad kultuuriteenuse kättesaadavuse planeerimiseks kandis märts 2006
- Rahvastikuregistri andmebaas seisuga 01.01.2007.a.
- Virumaa Teataja Eesti Posti pressiteade 13.02.2008 Eesti Post suleb üheksa Lääne-Viru postipunkti.
- Toomla Valdu Virumaa Teataja Maakonna perearstid soovivad muutusi 09.11.2007
- ÜTRA andmebaas
- www.bussireisid.ee